

1613

התקשרות

מצורף גם
לשבועון
כפר חב"ד

101695 / Halberstam Chaim b.

ביקור רוח"מ מר מנחם בנין, ב' מנחם־אב תשל"ז

"לדבר במ" מוכרח להיות לא רק בבית הספר, אלא גם "בשבתך בביתך"!
התוועדות עם הרבי

איך משפיעים לטובה על נער מרדן?
מכתב מבואר

התוכנית האלוקית שמסתתרת מאחורי מאורעות החיים
שולחן שבת חסידי

עומדים אנו בעיצומם של ימי 'בין הזמנים', ימי ההכנה לחזרה בכוחות מחודשים למסגרות הלימודים בעז"ה, וימים בהם מרכז הכובד של מלאכת חינוך הילדים נמצא במגרש הבית.

ב'התוועדות עם הרבי' בפתח הגיליון נפגוש הדרכה מפורטת, כיצד צריך להיראות חינוך הילדים לתורה במסגרת הביתית, ועד כמה הדבר מוכרח כדי לזכות בעז"ה לרוות נחת ראוי מן הבנים ומן הבנות.

במדור 'מכתב מבואר' הובא מקבץ מכתבים אודות חינוך בני הנוער. הן ביחס לחשיבות החינוך בישיבות ובמוסדות חינוך לבנות עם יראת שמיים מלאה, והן בנוגע לגישה החינוכית כיצד להשפיע על בני הנוער ולהיטיב את הנהגתם.

במדור 'שיעור בלקוטי שיחות' נעסוק בביאור נפלא של הרבי אודות האותיות שפרחו מן הלוחות לפני שבירתן, והמסר המשמעותי שיש בכך לחיי היום יום שלנו - בקריאה לא להסתפק בהישגים קיימים אלא לפרוץ ולהתקדם באופן תמידי.

במדור 'שולחן שבת חסיד' תמצאו תוכן מעורר ומחזק, בתור הצעת תוכן ל'התוועדות' בשולחן השבת. הסיפורים המיוחדים והמסר הנפלא יעזרו לנו לשנות את המבט על מאורעות החיים, ולראות אותם באופן אמיתי ומרומם יותר.

בתפילה לגאולה אמיתית ושלמה תיכף ומיד.

03 חינוך הילדים לתורה דורש התעסקות מיוחדת של ההורים: צריכים להראות 'דוגמא חיה', לדבר "דברים היוצאים מן הלב", ולכוון את הילדים שכל עיסוקיהם האחרים יהיו טפלים לחלוטין לעיסוק בתורה; כדי לרוות כיום נחת יהודי ראוי, גם בחינוך הבנות נחוץ הדבר ביותר • **התוועדות עם הרבי**

04 משה רבינו שובר את הלוחות לאחר שהאותיות פרחו מהם. לאן בדיוק פרחו האותיות, ולמה זו סיבה לשבור ולהרוס? היחס המיוחד בין לוחות הברית לאותיות החקוקות בהם, מלמד על מערכת היחסים הייחודית בין הגוף הגשמי לנשמה היהודית • **שיעור בלקוטי שיחות**

12 מקבץ מכתבים אודות חינוך בגיל הנעורים: 'הסטטיסטיקה מלמדת: דווקא לימוד תורה באופן מלא בישיבה מביא ליציבות נפשית'; החשיבות הגדולה של לימוד הבנות במוסד תורני; איך משפיעים על נער מרדן? וכיצד גם הרגלי הגוף משפיעים על הנפש? • **מכתב מבואר**

16 עבודת השם בזמן של "עקבתא דמשיחא", כפי שרמוזה בפסוק הפותח את הפרשה: איסוף ה'ניצוצות'; ה'שמירה' המיוחדת של ההלכה; ו'אתכפיא' וקבלת עול מתוך שמחה • **אור וחיות**

18 מה ענה הרבי לחסיד שלא הבין מה עומד מאחורי ביקור של משפחה מסוימת בביתו? וכיצד מאורע שלילי לכאורה הופך ל"זכות מיוחדת", ש"מורים מלמעלה באצבע מה לעשות?" - המטרה האמיתית של כל מאורע בחיים, היא בהתאם ל'תוכנית' שלו בתורה • **שולחן שבת חסיד**

למנוי דיגיטלי ל'התקשרות':
chabadisrael.co.il/alonichabad

עת לדעת - 14 • פרקי אבות - 15 •
שניים מקרא - 20 • זמנים ושיעורי השבוע - 31

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו
י"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונב
עורך ראשי: שלום בלוי עריכה: הרב יוסף יצחק מרגליות
מ"ל: המרכז לעזרי שלוחות, ת"ד 1122 כפר חב"ד
1613 • ISSN 7474-0793 • 6084000
לתגובות, הערות וחומרים לפרסום: HitkashrutEdit@gmail.com
התמונות מפורסמות באדיבות חברת JEM ותודתנו נתונה להם

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד
לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי
מנחם מענדל בהרה"ק רלו"ו מליובאוויטש
זצוקלה"ה נב"מ ז"ע

שיחת כ' מנחם אב תשכ"ח
(תורת מנחם כרך נג, עמוד 395)

התוועדות עם הרבי

יש להבטיח שהעניין של "לדבר במ" יהיה לא רק בבית הספר עם ה'מלמד', אלא גם "בשבתך בביתך"!

'דוגמא חיה'. כי אם יאמרו לו דבר אחד, והנהגתם תהיה באופן אחר, לא יפעל הדיבור על הילד; ילד לא מבין "קונצים"... אם האב "נאה דורש", והאם "נאה דורשת" - עליהם להיות גם "נאה מקיים", ואם חסר אצלם בקיום - הוא אינו מקבל את ה"דרשה".

אך גם בהיותם "נאה דורש ונאה מקיים", צריכים האב והאם לדבר "דברים היוצאים מן הלב", כדי שיחדרו הדברים ויפעלו אצל הבן והבת, שלימוד התורה - "לדבר במ", יהיה לא רק בבית הספר, אלא גם "בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך".

ועד צריכים לדרוש מהילדים - ולקוות שיפעלו עליהם - "לדבר במ, ולא בדברים אחרים", ובוודאי "לא בדברים בטלים". כלומר: שכל הדיבור שלהם יהיה קשור עם העניינים שאודותם מדובר בפרשה ראשונה ופרשה שניה של קריאת שמע; ומה שלפעמים יש איזה דיבור אחר - זה אינו אלא בתור הכנה שיוכל להבין טוב יותר את ענייני התורה, ולדבר במ ביתר חיות והתלהבות.

ועניין זה הוא בשווה אצל בנים ובנות - כי למרות שבנוגע ללימוד התורה יש חילוק גדול ביניהם, הרי בכל העניינים הקשורים עם יראת שמיים, אין חילוק בין איש לאישה. ומזה מובן גם בנוגע לשלילת הדיבור בדברים בטלים אצל בת ישראל, שאין זה רק עניין של ביטול תורה, אלא בזה תלוי אם היא תישאר בת ישראל כשרה, או, רחמנא ליצלן, שיהיו לה כל הקשיים שרואים עתה, לא עלינו, אצל ה"היפס" וכל התועים כו'.

ולהבטיח ולשלוך זאת - אין זה בהיותה בת שמונה עשרה, כשנמצאת כבר במקומות שאינם טובים, ואז באים ההורים בריצה ושואלים: היתכן?! מה היא עושה שם, ומדוע אינה חוזרת הביתה?... צריכים להבטיח זאת "כשהתינוק מתחיל לדבר" ובזמננו זה, עקבתא דמשיחא - הרי זה נוגע לא רק כדי שתהיה "רבנית" טובה, אלא כדי שתישאר בת ישראל בבית הוריה, שבבוא הזמן יביאו אותה לחופה "כדת משה וישראל"!

בפרשה שניה של קריאת שמע ("והיה אם שמוע"), אותה אנו קוראים בפרשת עקב, יש חידוש לגבי פרשה ראשונה ("שמע"):

בשתי הפרשיות מדובר אודות לימוד התורה, "בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך". אך בפרשה ראשונה נאמר הציווי באופן המטיל את החיוב על האב - "ושננתם לבניך ודיברת במ". כלומר: שבנוסף לציווי "ושננתם לבניך", יש עליו ציווי נוסף "ודיברת במ" - שהוא בעצמו צריך לדבר בדברי תורה.

אך בפרשה שניה נאמר: "ולמדתם אותם את בניכם לדבר במ". כלומר: הציווי "לדבר במ" מתייחס ל"בניכם". וזהו חידוש משמעותי, כי לפעול על עצמו - זהו עניין אחד; אבל לפעול על הבנים שהנהגתם תהיה באופן של "לדבר במ, בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך", זו עבודה מיוחדת בפני עצמה, אשר יש צורך לשם כך בסייעתא דשמיא והצלחה מיוחדת.

וכידוע מאמר כבוד קדושת אדמו"ר הרשב"נ"ע, שכשם שמצווה בכל יום להניח תפילין, כך מצווה על כל אחד מישראל לקבוע בכל יום זמן מסוים לדבר עם בני הבית בנוגע ליהדות, תורה ומצוותיה.

ובפרטיות יותר:

הן אמת שמפני רוב הטרדות וכו' מוסרים את הדרכת וחינוך הילדים במידה משמעותית ביותר למוסדות החינוך, אך אף על פי כן, יש להבטיח שהעניין של "לדבר במ" יהיה לא רק בבית הספר עם ה'מלמד', אלא גם "בשבתך בביתך"; שכאשר הילד חוזר הביתה, לא יראה שם סתירה חס ושלום לבית הספר, אלא אדרבה - שיראה שם סיוע לזה מאביו ומאימו.

ולא רק באופן שלוחשים זאת בחשאי לתוך אוזנו, אלא צריכים לדבר עם הילד באופן כזה, עד שגם כאשר הולך הוא ברחוב, "בלכתך בדרך", לא יתבייש לספר שהוא בן לעם שיש לו "תורה" ש"ציווה לנו משה".

לכל לראש צריכים האב והאם להראות לילד

למה לשבור?

חומש דברים מתעד את החזרה שעורך משה רבינו בפני עם ישראל על תמצית ארבעת החומשים הקודמים, כשהדגש הוא על המצוות ועל סיפורים מכווננים, משולבים בדברי תוכחה ומוסר.

האירוע הטרגי של שבירת הלוחות בעקבות חטא העגל הוא בהחלט אחד האירועים המשמעותיים בתולדות העם. ואכן, בפרשת עקב חוזר משה ומתאר אותו בפני עם ישראל, בגוף ראשון¹:

וְאֶפֶן וְאָרַד מִן הַהָר וְהָהָר בָּעָר בָּאֵשׁ וְשָׁנִי לֹחַת הַבְּרִית עַל שְׁתֵּי יָדַי. וְאִירָא וְהִנֵּה חֲטָאתָם לִּי אֲ-לֵהֶיכֶם, עֲשִׂיתָם לָכֶם עֲגֹל מִסֵּכָה, סִרְתֶּם מִהָר מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶתְכֶם. וְאַתָּפֶשׁ בְּשָׁנֵי הַלֹּחַת, וְאֶשְׁלַכְם מֵעַל שְׁתֵּי יָדַי, וְאֶשְׁכַּרֵם לְעֵינֵיכֶם.

משה מציג את שבירת הלוחות כפעולה מובנת מאליה, כתגובה המתבקשת לחטאם החמור של בני ישראל בעגל. אך כשקוראים את הפסוקים בשימת לב, מיד מתעוררת השאלה: מדוע שבר משה את הלוחות? מה התועלת שהפיק מכך?

בלשונו של רבינו בחי²: "יש לתמוה על משה עבד השם נאמן ביתו, איך ערב ליבו לשבר הלוחות שהיו מכתב אלוקים? ואם ישראל חטאו ולא היו ראויים אל התורה, היה לו להחזיר התורה לאכסנייה שלה ולבקש מאת הקדוש ברוך הוא מה יעשה בה. אילו מלך בשר ודם שולח כתבו חתום ביד עבדו נאמן ביתו לשרי המלכות והם אינם רוצים לקבלו, ראוי העבד הנאמן להחזירו אל המלך, לא שינהג בו ביזיון ויקרענו!".

הרי לא ייתכן לומר שהיה זה מעשה שנבע מכעס. בוודאי שלא יעלה על דעתו של משה אפילו מתוך כעס לשבור ולבזות את החפץ הקדוש הזה, לוחות הברית, אותם הוא קיבל מידי שם של הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו!

אז למה באמת משה שבר את הלוחות?

חז"ל³ מציעים לכך שלל פירושים. אחד הפירושים המפורסמים הוא שזה היה לטובת עם ישראל. שבירת הלוחות הייתה כעין 'קריעת שטר הכתובה' שבין הקדוש ברוך הוא לעם ישראל. משה עשה זאת בכוונה תחילה, כדי להפחית בחומרת העונש שיוטל על העם, כי 'חוזה המחויבות' שבין הצדדים איננו. אנחנו נעיין בפירוש מיוחד אחר המובא במדרש, והוא מגלה לנו פרט מעניין מאד בהשתלשלות האירועים.

כך מספר המדרש⁴:

1. דברים, ט, טו-יז.
2. שמות, לב, טז.
3. שבת, פז, א. שמות רבה, מו. אבות דרבי נתן, ב. ועוד.
4. תנחומא, כי תשא, כו. וראה גם פסחים, פז, ב. ועוד.

שיעור בלקוטי שיחור

אותיות נשמה

משה רבינו שובר את הלוחות לאחר שהאותיות פרחו מהם. לאן בדיוק פרחו האותיות, ולמה זו סיבה לשבור ולהרוס?

היחס המיוחד בין לוחות הברית לאותיות החקוקות בהם, מלמד על מערכת היחסים הייחודית בין הגוף הגשמי לנשמה היהודית.

השיחה המלאה – בלקוטי שיחות, חלק יד, שיחה לפרשת עקב – כ' מנחם אב

בְּשִׁעָה שְׁנָתָן לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַלּוּחוֹת, הֵיוּ
סוֹבְלִין [נִשְׁאָלִים] אֶת עַצְמָן.

כִּיֹּן שִׁירָד וְקָרַב אֶל הַמַּחֲנֶה וַיֵּרָא אֶת הָעֵגֹל, פָּרַח
אוֹת הַכֶּתֶב מֵעֲלֵיהֶם, וַנִּמָּצְאוּ כְּבָדִים עַל יְדֵיו שֶׁל
מֹשֶׁה.

על הלוחות היו כתובים עשרת הדיברות. אך האותיות שעל הלוחות לא היו סתם סימנים גרפיים שמעבירים מסר. אלו היו אותיות כתובות "באצבע אלוקים". הייתה בהם קדושה, ואפילו רוח חיים ונשמה, במובן מסוים. אין לנו מקבילה דומה לכך וקשה לנו אולי לתפוס את משמעות הדברים, אבל אלו היו אותיות בעלות קיום וחיות עצמאיים, כמו מלאכים קטנים ש'אחזו' בלוחות האבן הכבדים וסייעו למשה לסחוב את משקלם. אותן אותיות אלוקיות קדושות לא יכלו לשאת את רוח הטומאה ואווירת החטא שבמחנה ישראל, ומיד כשמשה התקרב אל המחנה הן התסלקו ופרחו להן מן הלוחות.

שבירת הלוחות היא המשך הסיפור על האותיות הפורחות. זו, כך מגלים לנו חז"ל, הייתה הסיבה לכך שמשה רבינו שבר את הלוחות:⁵

נִסְתַּכַּל בָּהֶן, וַיֵּרָא שֶׁפָּרַח כֶּתֶב מֵעֲלֵיהֶן.
אָמַר: "הֵיאָךְ אֲנִי נוֹתֵן לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל אֶת הַלּוּחוֹת
שָׂאִין בָּהֶם מִמֶּשֶׁ? אֵלֶּא אֶאֱחָזוּ וְאִשְׁבְּרֵם".

משה רבינו רואה את האותיות פורחות מהלוחות, הוא גם מרגיש פתאום את כובד משקלם של הלוחות שכעת ריקות מכתב - וכבר לא רואה כל טעם להמשיך ולסחוב אותם. והלוחות אכן היו כבדים מאד. בחשבון פשוט, הלוחות שקלו כמה עשרות קילוגרמים לפחות. וכשהאותיות הניסיות פרחו, המשקל הכבד הזה הורגש היטב בידי של משה. באותו רגע הוא מבין שמדובר על לוחות "שאין בהם ממש", ולכן מחליט להשליך ולנפץ אותם.

"מעשה אלוקים"

אלא שההסבר הזה עדיין לא מניח את הדעת. נקרא את הקושי מתוך השיחה, בלשונו של הרבי:

גבי לוחות הראשונים נאמר: "והלוחות

מעשה אלוקים המה, והמכתב מכתב אלוקים הוא, חרות על הלוחות". היינו שהיו בהם שתי מעלות: א) מעלת הלוחות מצד עצמם, "מעשה אלוקים המה". ב) מעלתם מצד "מכתב אלוקים" החרות עליהם.

ולכאורה תמוה: גם לאחר "שפרח כתב מעליהם", עדיין נשארו במעלתם הנפלאה שהם "מעשה אלוקים". ואיך אמר עליהם משה "שאין בהם ממש"?

בשונה מהלוחות השניים, אותם משה רבינו סיתת בעצמו והקדוש ברוך הוא כתב עליהם מחדש את עשרת הדיברות - הלוחות הראשונים היו יצירה אלוקית. לא רק הטקסט שנחרט בהם היה "מכתב אלוקים", אלא גם הם עצמם היו "מעשה אלוקים". כמו שאומרים חז"ל:⁶ "הלוחות לא נבראו מן הארץ אלא מן השמים". אלה לא היו אבנים דוממות, אלא אבנים שמימיות.

מה משמעות הדברים? הלוחות לא היו חפץ גשמי כשאר החפצים המוכרים לנו, כי אם ישות רוחנית וקדושה. כמו שאנו מבינים שמלאך, נשמה או היכל בגן עדן אלו ישויות רוחניות וקדושות, כך גם הלוחות הראשונים היו עשויים מחומר מיוחד. עוד לפני שהשם כתב עליהם את הדיברות, הם עצמם היו קדושים ונשגבים. בלשונו של האלשיך הקדוש:⁷ "אחר היותן לוחות ממש, היה ניכר בהם רוחניות שלא בדרך טבע".

אם כך, איך אפשר להבין את מעשה שבירת הלוחות, גם לאחר שפרחו מהם האותיות? אומנם כתב ידו של הקדוש ברוך הוא פרח מהלוחות, אבל הלוחות עצמם גם הם מעשה אלוקים! אז כיצד ומדוע משה שבר אותם!?

6. פרקי דרבי אליעזר, מו.
7. שמות, לב, טו.

א. תשא לב, טז.

ב. ראה פדר"א פמ"ו ויל"ש תשא רמז שצב: הלוחות לא נבראו מן הארץ אלא מן השמים. וראה אלשיך תשא לב, טו, לד, ד.

וראה תניא פנ"ג: "החוקות בלוחות שבארון בנס ומעשה אלקים חיים [הוא עלמא דאתכסאי המקנן בעולם הבריאה כו']". ואף שבביהמ"ק היו לוחות האחרונות - ראה סה"ש תש"ג ע' קכג. ואולי עוד יל"פ בתניא שהכוונה שהעשה"ד בלוחות היו חוקות בנס (כמור"ל מ"ם וסמ"ך שבלוחות בנס היו עומדין - שבת קד, א) ומעשה אלקים חיים (כמש"נ ויכתוב על הלוחות כמכתב הראשון - פרשתנו י, ד).

ג. ראה מושב זקנים תשא (לב, יט). ולהעיר מצפ"ע עה"ת (שם, טו).

איך פרחו האותיות?

נתחיל לגשת לעניין בשאלה פשוטה וחזקה על הנושא כולו: מה בכלל קרה שם, כשהאותיות 'פרחו' מן הלוחות?

הרי האותיות היו חקוקות בתוך הלוחות עצמם. האותיות לא היו שכבה נפרדת שהודבקה על הלוחות, כמו דיו שמודפס על דפי נייר. למעשה, האותיות היו 'וירטואליות', במובן זה שהן נוצרו מתוך פיסול הלוחות עצמם. האותיות היו בסך הכול צורה בתוך האבן, 'כילט אין' בתוך הלוחות. אז איך אותיות כאלו יכולות בכלל 'לפרוח' ולהסתלק מהלוחות? האם אפשר 'לחתוך' את החלל שבטבעת או את החור שבבייגלה...?

ישנם מפרשים המנסים להסביר ולתאר את הנס שהתרחש כאן בצורות שונות ויצירתיות. הסבר אחד הוא שאכן, פיסות שלמות מתוך הלוחות 'נקרעו' ופרחו, אבנים עם אותיות. הסבר נוסף מציע המהרש"א⁹: "גם זה נס היה, ונס בתוך נס היה. שראו אותיות אלו שהן אוויר, היו פורחות". זאת אומרת, זה היה חזיון לא טבעי, כאשר אותיות וירטואליות 'פרחו' באוויר.

אך הרבי מסביר את הדברים בצורה עמוקה שמאירה את הסיפור כולו:

"פרח כתב מעליהן" - אין לפרש שפרח מהם גוף הכתב, האותיות עצמן.

דאם כן, מהו הלשון "לוחות שאין בהם ממש"? הרי זה "לוחות שאין בהם כלום"! ועוד, מכיוון שהכתב היה "מעצמן של הלוחות", הרי כל זמן שהלוחות היו שלמות, טרם שבירתן, הרי היה שלם גם הכתב החקוק בהם."

אלא הכוונה שפרח ה"רוח קדוש" שהיה "בקרב כל אות ואות".

מה שפרח לא היה הטקסט, לא צורתן הגרפית של האותיות. מה שפרח היה האנרגיה הרוחנית, המטען האלוקי שהכילו האותיות הקדושות החרותות בלוחות.

9. פסחים, פז, ב.

ד. אבל ראה חדא"ג מהרש"א פסחים פז, ב.
ה. אלשיך שם לד, א. שם, ד (קרוב לסופו).

כפי שהתחלנו לומר קודם, מה שהופך את הלוחות להיות "לוחות הברית" אינו רק האבן והאותיות החקוקות בה, כי אם החיות הרוחניות שקורנת מתוך האותיות, המילים והמשפטים הקדושים שהם דבר השם. על לוחות הברית היה ניכר שזוהו לא עוד טקסט או כתב, אלא "מכתב אלוקים" - אנרגיה רוחנית אלוקית חיה וממשית ש'נמצאת' בתוך האותיות. במילים (או באותיות...) אחרות: האלוקיות של הלוחות לא הייתה במה שעלה מקריאה של האותיות, מהתוכן - אלא באותיות עצמן.

כאשר משה ירד מן ההר וראה מה קרה במחנה ישראל, האותיות הקדושות פרחו. הטקסט נשאר, האותיות הצורניות החקוקות באבן נותרו כפי שהן - אבל ה'תוך' שלהן פרח והסתלק. המילים הפכו לטקסט, שלכאורה נראה אותו דבר אבל הממד הרוחני הפנימי שלהן אבד.

באותו רגע משה מביט על הלוחות ומבין ש"אין בהם ממש". אותיות יש, מילים יש - אבל כל ה'ממשות' שלהן איננה. יש כאן מסמך שכתובים בו עשרת הדיברות, אבל כבר אין כאן את אותה ישות רוחנית שהייתה כאן קודם. האלוקות והקדושה שבאותיות הסתלקה, ולכן אין טעם לתת את הלוחות הדוממים לעם ישראל.

ירידת ערך

התובנה הזו⁹ מובילה אותנו למחשבה יסודית ביותר על עצם המקום של אותו "מכתב אלוקים", ועל היחס שבינו לבין הלוחות עצמם שבהם הוא היה כתוב:

ומזה מובן, שאמיתית המציאות של הלוחות הייתה לא רק גוף הכתב, אלא ובעיקר הנשמה וה"רוח" שבהכתב. שלכן, כאשר פרח הרוח, הנשמה של הכתב, אף שנשארו האותיות בציוורם - "אין בהם ממש".

במשפט אחד: הלוחות בלי הרוחניות הפנימית של האותיות - מאבדים גם הם את מהותם כ"מעשה אלוקים".

מדוע? ומה משמעות הדברים? - נקרא את

9. כדי להעמיד דברים על דיוקם נציין כי בגוף השיחה הרבי לא מבסס את רעיון ההתעצמות של הלוחות עם האותיות על כך שמשמעות פריחת האותיות היא במובן התוכני-רוחני. כאן הבאנו את הדברים בכל זאת בסדר הזה, כדי למשוך את לב הלומד.

הדברים בלשונו של הרבי:

מכיוון שהמכתב אלוקים היה "חרות על הלוחות" באותיות החקיקה,

היינו, שה"מכתב" לא היה דבר נוסף עליהם, כמו אותיות הכתיבה בדיו על הקלף, כי אם שה"מכתב אלוקים" היה "מעצמן של הלוחות, אשר נחקק מהם ובהם" -

הרי מובן כי העילוי שה"מכתב אלוקים" פעל בהלוחות הוא באופן שנתעצם בהם בתכלית. היינו, שעל ידי זה נעשה מציאותם האמיתית ה"מכתב אלוקים" החקוק בהם.

ולכן, כאשר "פרח כתב מעליהן" - אף שנשארה בהם מעלתם מצד היותם "מעשה אלוקים", מכל מקום "אין בהם ממש" וראוי לשברם, היות וכבר נחקק ונתעצם בהם שאמיתיות מציאותם הוא ה"מכתב אלוקים", והוא "פרח מעליהן".

האותיות והלוחות אינם שני דברים נפרדים ש'הודבקו' זה לזה. זה לא 'סט' המורכב משני חלקים. כאשר הקדוש ברוך הוא חקק את האותיות של עשרת הדיברות בתוך הלוחות הקדושים, כל ה'מוצר' השתנה והפך לדבר אחד חדש: לוחות הברית.

הביטוי הכי מוחשי לכך הוא זה שמדובר על אותיות חקוקות באבן, ולא טקסט כתוב, מצויר או מודפס. האותיות של עשרת הדיברות לא היו כתובות על הלוחות, הן היו חרוטות וחקוקות בתוך הלוחות. החומר שממנו היו עשויות האותיות היה הלוחות עצמם. האותיות לא היו תוספת או קישוט, אלא חלק בלתי נפרד ממהותם של הלוחות.

מעתה, מרגע שהקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו חקק בלוחות את דברותיו הקדושים - הם לא היו אותם לוחות. מעכשיו הם כבר **לוחות הברית** - לוחות שמכילות את אותה קדושה, רוחניות, אלוקות שהן התוכן של הברית הנצחית בין עם ישראל לקדוש ברוך הוא.

ודווקא לכן, כאשר האותיות פרחו, כאשר

האלוקיות שבאותיות הסתלקה מהן - כל המוצר שנקרא "לוחות הברית" איבד מערכו לחלוטין.

נתאר לעצמנו שאנו מקבלים במתנה ציור מקורי של אומן מפורסם ומוערך. על הציור מופיעה אפילו הקדשה אישית מהצייר, ומתנוססת עליו גם חתימת ידו המקורית. מתגלגלים הימים והמאורעות, וכעבור תקופה מתפרסם, למרבה ההלם והתדהמה, שאותו אמן נערץ הוא נוכל ופוגע במסכה, טיפוס מפוקפק שהשתמש במעמדו הרם כדי לנצל אנשים ולהזיק להם. בבת אחת הציור מאבד מערכו, והופך לחסר ערך.

אם נחשוב על זה שוב, נוכל לראות כאן אבסורד. הלא הציור הוא יצירת אומנות שעומדת בפני עצמה. אם לא הייתה כתובה עליו הקדשה ולא מופיעה עליו חתימתו של האמן, הוא היה מעורר בנו השראה והיינו תולים אותו בסלון או מציגים אותו במוזיאון. דווקא משום שהוא הפך למזוהה כל כך עם האמן, מצד אחד הערך שלו נסק פלאים - אבל מצד שני, כשהערך הזה אבד, הערך של היצירה כולה התרסק וירד למצולות.

הנמשל אינו דומה למשל בכל הפרטים, חלילה. אבל הוא כן ממחיש לנו את התובנה הבאה: לא כל ערך נמדד במדדים חומריים. יש ערכים סמליים, רגשיים, סנטימנטליים - שיכולים להוסיף המון משמעות וערך לאותו חפץ עצמו, וגם להפך, כשהם ייעלמו תרד לטמיון כל המשמעות של הדבר כולו.

נתרגם את הדברים ללוחות הברית הקדושים. הם עצמם היו "מעשה אלוקים", זה נכון. עוד לפני שהקדוש ברוך הוא חרט בהם את עשרת הדיברות, הייתה בהם קדושה. הם מעולם לא היו אבנים סתם, אלא אבנים "מן השמים". אבל כאשר הם הכילו בתוכם את "מכתב אלוקים", הם קיבלו חיים חדשים, הם קיבלו נשמה וחיות רוחנית - והפכו למשהו אחר. הם בעצם קיבלו את המהות האמיתית שלהם, כבסיס הקשר בין הקדוש ברוך הוא לעם ישראל. ודווקא משום כך, ברגע שאותן אותיות 'פרחו' והסתלקו, הלוחות עצמם איבדו לגמרי מערכם, גם הערך המקורי שלהם כבר הפך ל"אין בו ממש".

גוף ונשמה

ההסבר הזה שמתאר את היחס שבין הקדושה שבאותיות לבין הלוחות עצמם, עד כדי כך שבהעדר קדושת האותיות נותרים הלוחות חסרי ערך - הוא עמוק ומופשט. צריך לחשוב עליו

ולהעמיק בו כדי להבין אותו היטב.

אך לשמחתנו, יש לנו דוגמה טובה מהחיים שלנו שתמחיש לנו את הרעיון, ואף תקרב את העניין כולו אל הלב ותעניק לו משמעות בחיי עבודת השם היומיומיים. נקרא את הדברים בלשונו של הרבי:

דוגמת שתי המעלות דקדושה שהיו בלוחות הראשונים: (א) ה"מעשה אלוקים" של הלוחות עצמם, (ב) ה"מכתב אלוקים" שהיה חרות עליהם - יש דוגמתן גם באיש הישראלי, שהוא מורכב מגוף ונשמה:

גופו של איש הישראלי הוא בדוגמת הלוחות עצמם שהיו "מעשה אלוקים", וכמוהם גם גוף הישראלי יש בו קדושה נפלאה¹⁰; והנשמה שניתנה בו היא דוגמת ה"מכתב אלוקים" שהיה חרות על הלוחות.

וכמו שהלוחות, עם היות שלכאורה הם עניין לעצמם גם מבלעדי המכתב אלוקים שהיה חרות עליהם, שהרי מציאותם של הלוחות הייתה קיימת קודם שנחרת בהם עשרת הדיברות - ובכל זאת, הנה לאחר שנחרתו בהם עשרת הדיברות, נתעלו בעילוי עצמי, עד שכל מציאותם הוא ה"מכתב אלוקים", ובאופן שכאשר "פרח" הכתב הרי הם דבר "שאינו בו ממש" ובאו לשבירת והפסד מציאותם -

כן הוא גם בנוגע לגוף הישראלי. דאף שהתהוותו של הגוף קדמה להזמן שניתנה בו נשמתו, מכל מקום, לאחר שהנשמה נתלבשה בהגוף, שלמות התלבשות זו היא שאין הנשמה דבר נוסף על עצמותו, אלא שהנשמה נעשית מהותו דהגוף.

הדוגמה הנפלאה הממחישה את היחס בין הלוחות לכתב שבהם היא - אנחנו. כל יהודי חי בעולם הזה הוא דוגמה חיה ללוחות האבן שבהם חקוקים עשרת הדיברות.

כיצד?

כל אחד מאיתנו מורכב מגוף ונשמה.

10. ראה רבינו בחיי שם הערה 12. אלשיך פרשטנו י, א. ועוד.

ח. ראה תניא פמ"ט: "ובנו בחרת מכל עם ולשון הוא הגוף". וראה בארוכה תורת שלום ע' 120 ואילך.

הגוף הגשמי, מכלול הבשר ודם שאנו, דומה ללוחות הברית, "מעשה אלוקים". זה עצמו עשוי להיראות לנו חידוש תפיסת, אבל החסידות מסבירה שגופו של יהודי, עוד לפני שנכנסה בו הנשמה האלוקית, גם הוא קודש קודשים. הגוף אינו אויב ואפילו אינו זר לקדושה, לתורה ולמצוות מעצם היותו. להפך, יש מעלה מובנית וקדושה טבעית בגוף היהודי לבדו.

אפשר למצוא לכך גם ביטויים הלכתיים רבים. ראשית, גוף יהודי שנשמתו הסתלקה ממנו חייב בקבורה ויש לנהוג בו כבוד. גם בחיים, אסור לגרום נזק או חבלה לגוף. ואם נציץ בתורת הסוד, נגלה עד כמה הקדושה הזו נשגבה. די אם נצטט מ"היום יום" את הפתגם החסידי¹¹: "אין לנו שום השגה, עד כמה יקר אצל השם יתברך גופו של היהודי!".

אבל אחרי הכול, תהיה זו שגיאה חמורה לגזור מקדושתו העצמית של הגוף גישה של טיפוח הגופניות. זה טיעון שגוי לגמרי לומר: אם כך, בוא נקדיש את החיים לטיפוח הגוף - בספורט, בקוסמטיקה, באוכל טוב ובתענוגות גופניים - ולראות בכך ערך יהודי חיובי.

נכון, הגוף הוא קדוש ועלינו לדאוג לבריאות שלו, כפי שהרמב"ם פוסק בציטוט מפורסם שהרבי חזר עליו רבות¹¹: "היות הגוף בריא ושלם, מדרכי עבודת השם הוא". אבל ברור שהקדושה האמיתית והאלוקית של יהודי נמצאת בנשמה שבקרבו, ש"טהורה היא" והיא "חלק א-לוה ממעל ממש" - אותו "מכתב אלוקים" החרות בתוך הגוף היהודי.

נכון שהנשמה נכנסה בגוף אחרי שהוא כבר היה מוכן ומושלם "בצלם אלוקים", אבל מרגע שהיא נכנסה היא הפכה להיות העיקר. ואילו הגוף בלי נשמה הוא, ובכן, כגוף בלי נשמה... אין שום ספק שהעיקר הוא הנשמה החיה בתוך הגוף, ולא הגוף כגוף בשר ודם כשלעצמו.

לכן, ברור שהחיים צריכים להיות מוקדשים אך ורק לנשמה, והטיפול בגוף הוא רק כדי שתהיה "נפש בריאה בגוף בריא". הספורט והאוכל חיוביים וטובים, רק בתנאי שהם משיגים תועלת עבור חי הרוח, רק אם הם נותנים לנשמה יותר מנוחה ושלווה להתעסק בעניינים שלה. ללמוד, להתפלל ולעסוק בהפצת התורה והיהדות.

10. ערב ראש השנה.

11. דעות, ד, א.

הנשמה של יהודי דומה לאותיות החקוקות בלוחות, לתוכן המיוצג בלוחות. והיחס בין האותיות לבין הלוחות מלמד אותנו על היחס בין הנשמה לגוף. מרגע שהנשמה האלוהית נכנסת אל הגוף, ברור לכולם שמדובר על יחידה משותפת אחת בה הנשמה היא העיקר והמהות, ואילו הגוף לבדו אינו מבטא ערך בפני עצמו.

הרעיון הזה בא לידי ביטוי בכל מצב בחייו של יהודי עובד השם.

נחשוב למשל על ילד צעיר החוגג מסיבת יום הולדת. כשמדובר על ילד חסידי שידוע שהנשמה שלו היא כמו האותיות החקוקות בלוחות, מופרך אצלו שהמסיבה תסתכם בעוגה, מתנה וחטיפים. ברור שהחלק העיקרי במסיבה הזו יהיה החלטה טובה, אמירת שנים עשר הפסוקים ונתינת צדקה. בלי נשמה, אין חגיגה.

מסיבת יומולדת היא לא "סעודת מצווה". על פניו, זו מסיבה חסרת תוכן מיוחד שכמוה נערכות לילדים מכל הסוגים על פני הגלובוס. במבט שטחי, אין למסיבה הזו קשר מיוחד לנשמה. אבל אצל ילד יהודי, אי אפשר לנתק את הגוף מהנשמה. ואם כן מנתקים, חלילה, אם האותיות הקדושות 'פורחות' מהלוחות, כל המסיבה מאבדת את ערכה וטעמה, ו"אין בה ממש".

וזו רק דוגמה פשוטה ובסיסית. מובן מאליו שככל שיהודי מתקדם בעבודת השם, ה'אותיות' של הלוחות בחייו מקבלות משמעות עמוקה יותר, ובהתאם לכך, הגוף הגשמי והחיים הגשמיים הופכים עוד יותר לחסרי עניין וטעם בלי הנשמתיות שבהם.

ככל שיהודי לומד יותר חסידות ומחדיר להכרתו שהנשמה היא העיקר, 'מבצבצת' בו הנשמה בכל מצב בו הוא נמצא. אם זו אספה בעבודה, טיול משפחתי או אפילו כוס הקפה של הבוקר. שום דבר לא יכול להישאר עניין גופני בלבד. כל פעולה צריכה להיות מלאה בתוכן קדוש, בברכה, במצווה ובקדושה. אחרת, זה יהיה מצב של ריקנות וחוסר שאין מה לעשות בו ואין בו טעם.

אין מקום לגלידה

אחד מהחסידים המפורסמים בדור האחרון היה המשפיע רבי ניסן נמנוב מצרפת, שהיה עובד השם בכל מאודו.

פעם הוזמן רבי ניסן לחתונה, וכמו כל

שברי לוחות במלחמה

לא רק שבירת הלוחות מלמדת אותנו על העיקר והטפל בחיים. גם מהתוצאה של שבירת הלוחות אנחנו לומדים שיעור המשך חשוב בעבודת השם.

שברי הלוחות לא נזרקו ולא נשכחו. נועד להם תפקיד היסטורי חשוב מאוד בשנים שלאחר מכן. בתורה מסופר שבכל מלחמות ישראל, ובראשן המערכה על כיבוש ארץ ישראל, היו הלוחמים לוקחים איתם למערכה את ארון הברית. ארון זה איננו הארון אשר עמד במשכן, בו היו מונחות הלוחות השניים, כי אם ארון אחר בו היו מונחים שברי הלוחות הראשונים¹².

מה לשברי הלוחות ולמלחמה על ארץ ישראל? - נקרא את ההסבר בלשונו של הרבי:

תוכנה של מלחמת בני ישראל הוא: לעבור את הירדן ולכבוש נחלת גויים, ארץ כנען, לעשותה ארץ ישראל, "ארץ אשר עיני השם אלוהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה". וכל כמה שלא נכבשה כל הארץ כולה, הרי זו מלחמת מצווה¹³ לכבוש נחלת גויים ולעשותה דירה לו יתברך.

וההתעוררות והכוח לזה באים מהשברי לוחות:

כמו שהלוחות, שגם מצד עצמם הייתה בהם המעלה ד"מעשה אלוהים", עלו

12. רש"י, במדבר, י, לג, מספרי. וראה בגוף השיחה הערה 3 ליתר פירוט בעניין זה.

ט. שנטל מזה ונתן לזה, ק"נ (לקו"ת שלח מו, א).

י. ראה פרש"י עה"ת בתחלתו.

יא. ראה רמב"ם הל' מלכים פ"ה ה"א וה"ו.

עולמית, ודרכה להיות אור לגויים, לקדש שם שמים ולהפיץ את האמונה בהשם בעולם כולו. "לתקן עולם במלכות ש-די", עד ש"כל בני בשר יקראו בשמך". וכל עוד המצב הזה לא הושג, בני ישראל נחשבים כמו "לוחות נטולי אותיות". או, אם נרצה, "גוף ללא נשמה".

וכשחייל במחנה ישראל מסתכל על ההישגים הצבאיים המרשימים ואומר לעצמו: לחמנו טוב, כבשנו שטח גדול, אפשר להסתפק בזה ולחזור לנוח - מצביע המפקד על שברי הלוחות ואומר לו: "איך אפשר לא למצות את כל האפשרויות?! להסתפק בחצי מלאכה כשיכול להיות טוב הרבה יותר זה משהו חסר ערך. זה כמו לוחות ללא מכתב אלוקים - שדינם להישבר!".

ואת המסע הזה, את המלחמה הזו, אנחנו ממשיכים בכל יום. יש לנו יעד, להביא את העולם עד לגאולה השלמה, למצב שבו הקדוש ברוך הוא שוכן בגלוי ובמוחש בעולם. ואותו מסר, שאי אפשר להסתפק ב'חצי עבודה', צריך להנחות אותנו בעבודת השם של כל אחד מאיתנו:

כל עוד לא בא המשיח, על יהודי אסור להסתכל בסיפוק לאחור. יהודי צריך כל הזמן להסתכל על מצבו, טוב ככל שיהיה, ולראות את האותיות שפרחו וחסרות. לא להסתפק במצב הנוכחי, אלא לשאוף ליותר ולעשות הכול כדי להשלים את המשימה.

כחסידי של הרבי, אנו יודעים שאיננו יכולים 'לישון טוב' כל עוד יש עוד עבודה לעשות בעולם, כל עוד מטרת הבריאה טרם הושגה והשליחות שלנו בעולם עוד לא הושלמה. חסיד שזוכר את 'שברי הלוחות', לא יכול לתת לעצמו מנוח. הוא זכה לסיים ללמוד את כל התניא? מעולה, דבר נפלא. אבל מה עם השכנים? הוא קנה לעצמו מזוזות מהודרות? נהדר, זכות אדירה. אבל האם יש לו חברים בעבודה שאין להם מזוזות, או שלא בדקו את המזוזות לאחרונה? הוא לומד שלושה פרקים ברמב"ם כבר שנה וחצי, ומביט על עצמו בסיפוק, אשריו ומה טוב חלקו. אך מה עם הלכה יומית לעיון? ומה עם לימוד בחברותא?

שברי הלוחות קוראים לנו לזכור ולא לשכוח: גם "מעשה אלוקים" לא מספיק, וכמעט חסר ערך, אם הוא לא מושלם ומכיל את "מכתב אלוקים".

למעלה גדולה יותר, המעלה ד"מכתב אלוקים", ועד כדי כך שכאשר "פרחה" מהם מעלה זו לא היה בהם "ממש",

הרי זה מעורר את היוצאים למלחמה, שלא דיים כלל בהמעלות וכו'. שישנן בהם עד עתה, שהם צדיקים וכו'. כי אם מלחמת מצווה וחובה היא לאזור את כל הכוחות לכבוש, ובלשון הרמב"ם: "כל ארץ ישראל האמורה בתורה" - כל העולם נעשה דירה לו יתברך.

זוהי ההוראה לכל אחד ואחד בעבודתו: אין לו לאדם להסתפק במה שעשה בעבודת השם עד עתה. ואפילו אם כבר הגיע למדרגת צדיק, מצווה וחובה היא לעלות למדרגה נעלית יותר!

מלחמה היא לא פיקניק ולא טיול בפארק. לא יוצאים למלחמה אם לא ממש חייבים לעשות את זה. וגם כאשר יוצאים למלחמה, צריכה להיות סיבה ממש טובה וחזקה כדי להמשיך ולהאריך את המלחמה.

על אחת כמה וכמה כאשר מדובר על בני ישראל, שחיו עשרות שנים במדבר, מוקפים בענני הכבוד ולומדים תורה מפי משה רבינו, חיים בגן עדן עלי אדמות - שכעת נאלצים להשחזר את החרבות ולצאת לקרב על הארץ, קרב שיימשך שנים רבות.

החיילים הללו צריכים סיבה טובה מול עיניהם שתסביר להם למה שווה כל המאמץ, על מה ולמה המלחמה. ומי שעונה להם את התשובה על כך אלו שברי הלוחות. כי הם מייצגים בעצם קיומם את זה שאחרי שמכילים קדושה ואלוקות ברמה גבוהה כבר אי אפשר להסתפק בפחות. שברי הלוחות מייצגים את האמירה הבאה: "למרות שהמצב עד עכשיו היה טוב, בכל זאת אין להסתפק בכך. המצב יכול להיות הרבה יותר טוב, ולכן שווה כל מאמץ כדי להשיג אותו ולשנות את המציאות".

לעם ישראל יש משימה - לכבוש את הארץ. ולא מדובר על משימה מוגבלת וצנועה של כיבוש שטחים כדי להקים בהם בית לאומי. השאיפות שלנו הן להקים בארץ ישראל אימפריה רוחנית

כמה יהודים יש במיאמי?

כמה מתלמידי ישיבת חב"ד במיאמי פתחו

יב. שם ה"ז, וספ"ח.

הם אירועים קשים ומצערם לעם ישראל. אך לאור מה שלמדנו על שבירי הלוחות, ניתן להבין כי הקשר בין שני הדברים עמוק הרבה יותר, ולא רק שלילי אלא גם חיובי: שניהם מעבירים לנו את אותו מסר, שחייבים להמשיך ולהתקדם ולעולם לא להסתפק במצב הנוכחי.

בלשונו של הרבי:

אמרו רז"ל: "צדיקים" אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא". היינו, שעומדים בעליה תמידית בעבודתם לקונם.

ועל דרך זה ב"מיתתן של צדיקים"י, שה"מיתה", ביטול מציאותם הקודמת, היא ההקדמה וההכנה לעלייתם מעולם הזה לגן עדן, עלייה שלא בערך"י.

לא רק הלוחות השבורים, שנשברו פעם אחת, מזכירים לנו את המסע התמידי שלנו. בכל פעם בה צדיק מסתלק מאיתנו, ועובר מהעולם הזה לגן עדן, אנחנו מקבלים שוב תזכורת לכך.

הצדיקים לא מפסיקים לעלות ולהוסיף בעבודת השם. ובאופן מפתיע אולי, הדבר מודגש דווקא בהסתלקותם. כי על פי פנימיות הדברים, ההסתלקות איננה 'הפסקה', חלילה, אלא מעבר לרמה אחרת וגבוהה הרבה יותר של חיים רוחניים ועבודת השם, שאפשרית רק ללא מגבלות הגוף הגשמי.

גם אנו, כל מי שקשור בלימודו ובליבו לצדיק, נדרשים להמשיך ולהתעלות, ולעולם לא לעצור. גם אם חשבנו שהגענו לפסגה, גם אם אנו חושבים בצדק שמצבנו הרוחני טוב, אל לנו להיות מרוצים

בשעות הפנויות מסדרי הישיבה במבצע הפצת יהדות לתושבי העיר. על הדו"ח שכתבו לרבי, בו ציינו בין הדישגים שלהם את זה שזכו לחלק מזוזות לכארבעים משפחות מתושבי העיר - הרבי השיב בברכה והוסיף: "!! בסביבה שיש בה לערך ארבעים אלף מבני ישראל!".

סילוקן של צדיקים

בשבוע זה, בכ' מנחם אב, חל יום השנה להסתלקות אביו של הרבי, הגאון המקובל רבי לוי יצחק ז"ל. שיחה זו נאמרה בהתוועדות שנערכה לכבוד ה'ארצי'יט', ובה הראה הרבי כיצד הדברים קשורים ליום הסתלקותו של צדיק.

מתברר שהמסר הזה של החובה להמשיך ולהתקדם ולא להסתפק במצב הנוכחי, מופיע פעם נוספת בפרשת השבוע שלנו. לאחר שמשה רבינו מסיים לספר את הסיפור על שבירת הלוחות, הוא מוסיף עוד אנקדוטה, שלכאורה אין לה כל קשר לסיפור הקודם¹³:

ובני ישראל נסעו מבארית בני יעקן מוסרה, שם מת אהרן ויקבר שם ויכחן אלעזר בנו תחתיו.

מסע בני ישראל למוסרה ופטירתו של אהרון הכהן התרחשו כארבעים שנה לאחר שבירת הלוחות על הר סיני. לשם מה 'מכניס' משה את האירוע הזה דווקא כאן, לאחר שהוא מספר על שבירת הלוחות?

רש"י מסביר:

לומר: שקשה מיתתן של צדיקים לפני הקדוש ברוך הוא כיום שנשתברו בו הלוחות.

על פניו, הקשר בין המאורעות הוא שטחי בלבד. גם שבירת הלוחות וגם מיתתן של צדיקים

13. דברים, י, 1.

יג. ברכות בסופה. ובליקוטי הש"ס להאריז"ל (שם) דאפילו מרע"ה בכל יום ויום עולה ומשיג יותר.
יד. כן הובא בשל"ה בהקדמה (יז, א). תו"א מט, סע"א. צח, ב. ובכ"מ. ולהעיר מתרגום עה"פ (תהלים פד, ח).
טו. ד"ל מאן דנחית מדרגא קדמאה דהוה ב' קרי ב' מיתה" (זח"ג קלה, כ).
טז. ראה תניא פל"ז (מח, א-ב).

לבית חב"ד, בית הכנסת, לעסק או לחוסד החינוכי
התוכן מתעדכן כל העת, בקטעים רלוונטיים תוכן מרתק ומותאם לקהל היעד

תמריס ורומה
03-3083554 < did.li/JEM-tv < JEM ישראל

חבצע מיוחד
לארץ החדש:
55% הנחה
לשנה
הראשונה

JEM

לחיות עם הרבי - סביב השעון

וידאו מהרבי ברצף בכל שעות היממה

למנוע מהנוער תסבוכות נפשיות

הסטטיסטיקה מוכיחה: לימוד תורה בישיבה במשך כל היום, היא הדרך הטובה להעניק לנוער יציבות נפשית, שזהו הדבר הראשון במעלה בו צריכים ההורים לדאוג לבנם

לעיל, ושנתפרסמה בכל מקום ועל דרך זה בשאר מדינות, ביררה תוצאות באופן חד משמעותי, שהדרך להביא את הנער לחיים ללא תסבוכות נפשיים, היא באמצעות לימוד בישיבה בה לומדים תורה כל היום, וקל להבין.

במילות [במילים] אחרות, באם לא הייתה נטיית בנם לחינוך באופן לימוד אשר בחר [לימוד בישיבה], מתפקידם היה שישפיעו עליו שיסכים לזה על כל פנים [לפחות] משך זמן של איזו [כמה] שנים, והנה בחסד א-ל עליון חוננו בכך בעל מידות ומעלות טובות, אשר מעצמו בחר בהטוב ויפה וקדוש, ללכת בשיטה האמורה וללמוד באופן המתאים לה, הרי צריכים להודות לא-ל על ברכתו בזה, ולחזק ולעודד את בנם בהחלטתו זו ובאופן ד"מוסיף והולך",

ובוודאי ובוודאי אשר זה שאומרים עליו "הזן את העולם כולו בטובו בחן ובחסד וברחמים", וזן שני ביליאון וחצי בני אדם - ימציא לו פרנסתו בעיתו ובזמנו, גם לבנם שי', וילמוד תורתו של בורא עולם ומנהיגו בחוס ובהתלהבות, והרי זה יוסיף בברכות השם יתברך וכמו שכתוב "אם בחוקותיי תלכו [וכפירוש רז"ל: תהיו עמלים בתורה] וגו' ונתתי גשמיכם גו'", וככל הברכות המנויות בפרשה שם.

בברכה לנחת יהודי חסידותי מבנם שי', שהוא הנחת האמיתי, ומתוך בריאות וטוב לבב מהנזכר לעיל.

(כרך יט, אגרת ז'שז)

במענה למכתבו אל"י בו כותב אודות בנו שי' ומקום לימודיו, בטענה שילמוד [שצריך הוא ללמוד] במוסד בו ישנם גם לימודים כלליים בשביל לקבל בחינות בגרות וכו', וכאילו זוהי הדרך היחידה בשביל בנם בכדי שיוכל להסתדר בחייו בעתיד.

ותוכן מכתבו הינו לפלא בעיניי, כיוון שנמצאים הם במקום כארץ הקודש תיבנה-ותיכונן, בוודאי ידוע להם, שאלפי אברכים - כן ירבו - בגיל בנם שי', נמצאים בישיבות אשר בארץ הקודש תבנה-ותכונן, ולומדים תורתנו הקדושה - הנקראת גם כן "תורת חיים", כלומר: שהיא כוללת חיי העולם הזה והעולם הבא גם יחד, ולומדים בהתמדה ושקידה ומתוך ביטחון נפשי ושמחה וטוב לבב,

ומה שמגדיל עוד יותר תמיחתי, שהרי בוודאי נודע להם הנדפס בכמה מכתבי-עת [עיתונים] אשר בארץ הקודש תבנה-ותכונן, על דבר המתרחש בנפש הנוער אשר שם ואופן הנהגתו, ואשר החיסון הכי חזק נגד ה'רוחות הבלתי מצויות' המנשבות ברחוב, מקבלים דווקא בישיבות אלו, ועד כדי כך, שבאלפי נוער עברייני, לא נמצא אף אחד מתלמידי ישיבה הלומדים תורה כל היום,

והרי מבין תפקידיהם של ההורים בהנוגע לבניהם, תפקידם הראשון במעלה הוא להעמיד את בניהם באופן איתן בחיים, ללא קרע בנפשם וללא מלחמות וסיבוכים פנימיים, ולאחרי שכבר ניסו בתקופה האחרונה כמה וכמה אופנים בזה בדרכי החינוך, הסטטיסטיקה היבשה, כאמור

לבנות עתיד עם עצמאות ותוקף

'נמצאים אנו בתקופה רבת השינויים, שאי אפשר לשער עתה כלל מה יהיו תנאי החיים לאחר שנים אחדות, ומה יהיה גודל הניסיונות אז'

הנה יהי רצון שתקבל עליך "עול מלכות שמיים" ו"עול מצוות" בלבב שלם, והשם יתברך

במענה על מכתבך אל"י, בו הינך מודיעה אשר הגיעה לגיל שתים עשרה שנה היא עונת בת מצווה.

כיון שנמצאים אנו בתקופה רבת השינויים, שאי אפשר לשער עתה כלל מה יהיה אופי תנאי החיים לאחרי שנים אחדות, ולכן אין לדעת גם כן מה יהיה גודל הניסיונות אז שלא להיכשל בענייני צדק ויושר, אמונה ודת.

- לכן צריך וחייב כל אחד ואחת מהנוער - לקבל חינוך דתי במידה הכי מקסימלית, בכדי שיוכל לעמוד בכל מצב של סכנה רוחנית שלא תבוא, חס ושלום.

וגם אם אפילו חינוך באופן זה, קשור יהיה באיזה אי נוחות וכיצא בזה במשך תקופת זמן - במה נחשב זה לעומת החיסון ותוספת הכוח שמקבלים, על ידי חינוך זה דווקא, למשך כל ימי החיים!

(כרך כא, אגרת ח'קנח)

יצליחך בלימודך ובהנהגה, ותגדלי להיות ראויה לשם 'בת חב"ד', מתאימה לרצון רבותינו נשיאינו הקדושים צוקללה"ה נבג"מ זי"ע,

ותשפיעי גם על החברות שלך בזה, באמצעות דיבור ועוד יותר - על ידי היותך 'דוגמא חיה' של בת ישראל המחונכת בדרכי החסידות. וזה יביא לך אושר רוחני וגשמי.

ובנוגע לשאלתך אודות מקום המשך לימודך ואופן:

לדעתי, כיוון שהחינוך של הנוער, ובפרט החינוך באותן השנים דגיל שלך - משפיע על כל משך ימי חייו, ובו תלויים העצמאות שלו והתוקף שלו, שיוכל לעמוד בניסיונות, שישנן בחייו של כל אחד ואחת,

איך משפיעים על נער מרדן?

'השפעה באמצעות החברים מועילה שלא בערך מהשפעת אנשים מבוגרים'; 'העצה היעוצה: לתת לו תפקיד אחראי בקבוצת נוער דתית, וכך לגרום לו לחיות חיי דת 'בלי להתכוון'

שיקבל עליו תפקיד של מנהיג רוחני לקבוצה דתית של צעירים, או על כל פנים [לפחות] לקיחת חלק בהנהלת קבוצה דתית, שאז נמשכים דרך זה לענייני דת, מבלי הרגשה שנעשה הדבר במתכוון ולשמה' [לשם עבודת השם] וכו'.

לכאורה בהבא לקמן אין 'נפקא מינא' [השלכה מעשית] עתה, אך בכל זה [בכל זאת], בוודאי על ידי הבירור בזה יהיה המצב של הנער הנ"ל בהיר יותר, והוא - לברר מהות ההורים של המדובר והנהגתם, ומהעיקר - האם נולד בטהרה,

התועלת מכך בהווה הוא: כיוון שענייני תורה ומצוות שעושים עתה משפיעים גם על העבר - הרי נקיטת פעולה עתה, שתהיה מיוחדת ומרוכזת באותו השטח שחס ושלום השפיע בכיוון הבלתי רצוי, אפשר [ייתכן] שתשפר ותתקן המצב.

בברכה לבשורות טובות בכל האמור.

(כרך כב, אגרת ח'סשה)

במענה למכתבו אל"י, בעת רצון יזכירום על הציון הקדוש של כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר [הרי"צ] צוקללה"ה נבג"מ זי"ע, למילוי משאלות לבנם לטובה בהעניין אודותו כותב.

וכיון שהמדובר הוא בבחור הנמצא בגיל הנוער, רואים במוחש אשר דברי חברים אשר בגילו משפיעים בהרבה הרבה יותר, מאשר בקשות והפצרות ופקודות הבאות מאנשים מבוגרים, אפילו באם מסבירים ומשכנעים וכו',

וכיון שזהו מתכונות הנוער בכלל, על אחת כמה וכמה באם, ככתבו, יש בטבעו של הנער המדובר את עניין המרדנות,

ובוודאי יש למצוא כמה מבין חבריו של המדובר שינסו לבוא עימו בדברים בכיוון אודותו כותב, מבלי שיחשוד שמדברים כן על פי בקשתו הוא, או על פי בקשת זוגות תחיל.

העצה היעוצה במקרים כגון זה האמור, שרוצים לחזק את הנער בענייני הדת - הוא להשתדל

השינוי בהרגלי הגוף משפיע נפשית

'מה שמזכירה שאיננו משתתף במשחק עם חבריו וכן מקמץ בטיולים, צודקת היא, שהרי הגוף צריך להיות בריא ושלם, בכדי שיוכל לעבוד את ה'

חיסרון גם בנשמה].

ורואים במוחש בהנוער דארצות הברית, שכשמשנים ממה שהורגלו במה שנוגע להגוף, הרי זה משפיע על מצב העצבים שלהם וכו',

ובפרט בנוגע למקרה זה, שלפי דעתי, באם תראה האם, שמהישיבה השפיעו על בנה שייעשה יותר שמח, וישתתף עם בני גילו בעניינים של נופש, כמובן בהתאם לסדרי התורה וכיוצא בזה, ותראה שההשפעה באה מאלו המורים הלומדים תורה הקדושה עם בנה, לא רק שתסכים על ה'דתיות' שלו, כסגנונה, אלא שעוד תוסיף מצידה.

(כרך יח, אגרת ו'תשעב)

במענה למכתבו אליו, ומצורף אליו מכתב אחת האימהות מהתלמידים אשר בכיתתו, ותוכנו: שחוששת לה'דתיות' של בנה ש', אשר לפי הבנתה הוא יותר מדי, ומשפיע על בריאותו שלא כרצוי.

ומובן שבחלק מהכתוב במכתבה, כוונתי למה שמזכירה שאיננו משתתף במשחק עם חבריו, וכן מקמץ בטיולים וכו', צודקת היא, שהרי הגוף צריך להיות בריא ושלם, בכדי שיוכל לעבוד את ה' כדבעי (ראה רמב"ם הלכות דיעות סוף פרק ג וריש פרק ד), ובפרט על פי פתגם הרב המגיד ממעזריטש: "נקב קטן בגוף, עושה נקב גדול בנשמה" [כלומר: חיסרון בבריאות הגוף, פועל

עת לדעת

אירועים בדברי ימי חסידות
חב"ד על פי לוח השנה

מבוסס על הספר 'עת לדעת', בהוצאת צעירי אגודת חב"ד
מאת השליח הרב אברהם שמואל בוקיעט ע"ה
מוקדש לעילוי נשמתו

כד מנחם אב

תר"ט

נפטר הרב החסיד רבי משה מייזליש, מחסידיו המפורסמים של אדמו"ר הזקן. בתחילה היה מבכירי קהילת וילנה ונמנה עם עדת המתנגדים לחסידות, ומספר שנים לפני מאסרו של אדמו"ר הזקן התקרב אליו רבי משה בעבותות אהבה.

בשנת תקע"ז עלה רבי משה לארץ הקודש והתיישב בצפת, ובשנת תקפ"ג עבר לחברון. נפטר בהיותו בן תשעים, ונטמן בחברון.

כו מנחם אב

תר"ג

אדמו"ר הצמח צדק עזב את העיר פטרבורג בדרכו חזרה לליובאוויטש, לאחר אספת הרבנים המפורסמת.

תנועת ההשכלה שפעלה בקרב יהודי רוסיה לחמה בחסידות, ונציגיה פעלו לחקיקת חוק שיחייב את הילדים היהודים ללמוד את שפת המדינה, מתמטיקה ומדעים. שר הפנים זימן אספת רבנים במטרה לבצע 'תיקונים' דתיים ולאסור את לימוד החסידות, על פי דרישת המשכילים, ודרש שהרבנים יחתמו כהסכמה על הצעת הממשלה.

אדמו"ר הצמח צדק עמד וחירף נפשו הקדושה נגד הצעת הממשלה, התנגד להצעות המשכילים וסירב לחתום על ההצעה. בשל כך נעצר שוב ושוב, בסך הכול עשרים ושתיים פעמים, כדי להניא אותו מעקשנותו. אדמו"ר הצמח צדק היה נתון אז בסכנה גדולה, והדבר נודע בכל רחבי רוסיה. בכל ריכוזי היהודים התאספו לתענית ציבור ושבתו ממלאכה. נחישותו ומסירות נפשו של אדמו"ר הצמח צדק השיגו את מטרותן, ובסופו של דבר שר הפנים נסוג מכל הצעותיו.

מעשה בפועל מעל הכל

רבי יהודה אומר: הוי זהיר בתלמוד, ששגגת תלמוד עולה דין. רבי שמעון אומר, שלשה כתרים הן: כתר תורה, וכתר כהונה, וכתר מלכות, וכתר שם טוב עולה על גביהן (משנה ג)

מוסבר בחסידות ש"כתר שם טוב" בעבודת ה' מייצג את המעשה בפועל של המצוות והמעשים הטובים, ובמיוחד את הכפייה שאדם כופה את עצמו לעשות בפועל ממש את מעשיו כפי רצון ה' גם אם ברצונותיו ובשאיפותיו הוא אוחד במקומות אחרים.

וכאן מחדשת לנו המשנה שהמעשה בפועל והכפייה העצמית הם גבוהים ונעלים יותר מכל שאר הדברים, משום שזו התכלית של ירידת הנשמה לעולם הזה ובכך מגשימים את רצון ה'.

זו גם הכוונה הפנימית בפסוק "טוב שם משמן טוב": "שמן טוב" מרמז לשמן המנורה הטהורה בת שבעת הקנים, ובעבודת ה' זה מסמל את לימוד התורה וקיום המצוות. ו"שם טוב" מרמז לעבודת המעשה בפועל בתיקון הגשמיות, בעבודת בירור הניצוצות והעלאתם לקדושה. ועבודה זו גבוהה ונעלה יותר מכל.

דווקא על ידי המעשה בפועל, מרוממים ומעלים את כל סדר ההשתלשלות - כפי המשל הידוע שמובא על כך בחסידות, שכדי להגביה מבנה כלשהו מגביהים אותו דווקא מהחלק הכי נמוך שלו ואז ממילא מתעלים כל שאר החלקים - וזו המשמעות הפנימית של "כתר שם טוב עולה על גביהן".

(תורת מנחם, כרך כד, עמוד 304. כרך ל, עמוד 18)

אין שלווה, יש טוב

רבי יצאי אומר: אין בדינו לא משלות הרשעים, ואף לא מיסורי הצדיקים. רבי מתיא בן חרש אומר: הוי מקדים בשלום כל אדם, והוי זנב לאריות, ואל תהי ראש לשעלים (משנה טו)

אין בדינו – אין לנו בזמן הגלות לא משלוח והשקט שרגיל הקדוש ברוך הוא לתת לרשעים כדי לטרדן מן העולם הבא, ואף לא מן יסורים של אהבה שאין בהן בטול תורה (ברטנא)

מדוע באמת "בזמן הגלות" איננו מקבלים את "שלוות הרשעים"?

ההסבר לכך הוא דווקא משום שבימינו הרשע איננו גדול כל כך. בזמן בית המקדש האיר גילוי אור אלוקי בצורה מוחשית, ולכן מי שחטא ועבר על רצון ה' נחשב לרשע גדול ועונשו היה לזכות ל"שלווה והשקט" בעולם הזה כדי לסלק אותו מהעולם הבא. אך בימינו, אין רשעים מוחלטים כי החטאים הם תוצאה של ההעלם וההסתרה על האלוקות, ולכן גם מי שחוטא לא חי חיי שלווה ונחת בעולם הזה על חשבון העולם הבא.

אלא שבחסידות מוסבר שבזמן הגלות, בעת שבה גם השכינה מצויה בגלות, אדם שחוטא מקבל שפע וחיות מצד הקליפה והטומאה. בגלל גלות השכינה, במעשה של חטא (חלילה) יהודי מעביר את ההשפעה האלוקית לכוחות הקליפה, ומאחר שהוא זה שהעביר להם את ההשפעה והחיות - הוא מקבל מכך שפע רב.

ואם כך, כיצד זה מסתדר עם מה שנאמר כאן במשנה שהרשעים אינם זוכים ל"שלווה והשקט"?

ההסבר לכך: המושג "שלוות הרשעים" מתאר מצב שבו הרשע זוכה לחיים שיש בהם אך ורק טוב. ועל כך אומרת המשנה ש"שלווה" כזו "אין בדינו", אבל טוב ברמה מסוימת יש גם יש. כי היום, גם לרשע וחוטא יש את כוח הבחירה והוא יכול לעשות גם מעשים טובים, ובכך הוא מקבל חיות ושפע גם מצד הקדושה.

(לקוטי ביאורים לתניא, כרך ב, עמוד קפה)

תשמעון! // מאמר "והיה עקב" – ספר המאמרים תשל"ח

עבודת השם בזמן של "עקבתא דמשיחא", כפי שרמוזה בפסוק הפותח את הפרשה:
איסוף ה'ניצוצות'; ה'שמירה' המיוחדת של ההלכה; ו'אתכפיא' וקבלת עול מתוך שמחה

— א —

"ב"עקב" – "תשמעון!"

"וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְּשָׁפְטִים הָאֵלֶּה, וְשִׁמְרָתֶם וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם, וְשָׁמַר ה' אֱלֹקֶיךָ לְךָ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם¹."

ומבאר בַּהַדְרוּשִׁים², ד"עקב" קאי [רומז] על "עקב" ואחרית הימים, הזמן ד'עקבתא דמשיחא ("עקבתא" לשון "עקב") [שזוהו דורנו זה].

וזוהו "וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן גו'" – דבזמן עקבתא דמשיחא, הנה ודאי הדבר ש'תשמעון את המִשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וְשִׁמְרָתֶם וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם גו'". שְׁהִי כָּבֹד נִמְצָאִים בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, בְּעֵקֶבֶתֶא דְּמִשְׁחָא, "וְאִם לֹא עֲכָשׁוּ, אִימְתִּי?".

— ב —

מחשבה, דיבור ומעשה

וממשיך אחר כך בפתוב ומפרט: "תשמעון את המִשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה, וְשִׁמְרָתֶם וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם גו'". ומבאר על זה³, ששלוש לשונות אלו ("תשמעון", וְשִׁמְרָתֶם, וְעִשִּׂיתֶם) קאי על שלוש הבחינות דמחשבה, דיבור ומעשה:

ד'תשמעון' – הוא (גם) מלשון 'שמיעה', דקאי על מחשבה. וכנודע ד'שמיעה' הינו (גם) הבנה והשגה וקליטה. כמו: "דבר כי שמע עבדך"⁴, שזוהו ענין המחשבה.

"וְשִׁמְרָתֶם" – הוא דיבור. כי השמירה שלא ישתכח הדבר היא על ידי הדיבור דוקא. וכמו שכתוב⁵ "ערוכה בכל ושמירה", "אם ערוכה ברמ"ח אברים שלך משתמרת, ואם לאו אינה משתמרת". ועד שמספר בגמרא⁶ שתלמיד אחד כו' שהיה שונה

בלחש, לאחר שלוש שנים שכח תלמודו. דצריך להיות הדבור בקול רם דוקא, עד ש"כל עצמותי תאמרנה".

"וְעִשִּׂיתֶם" – הוא ענין המעשה.

— ג —

אסיפת ה'ניצוצות'

אמנם, עדין צריך להבין מה שאומר דוקא השלוש לשונות "תשמעון" וְשִׁמְרָתֶם וְעִשִּׂיתֶם. והרי ישנם עוד לשונות המורים על מחשבה דיבור ומעשה, ולמה נקט שלוש לשונות אלו דוקא?

אף הענין הוא, ד'תשמעון' הוא לא רק לשון מחשבה והבנה והשגה, כי אם גם לשון "אספה". כמו: "וישמע שאל את העם גו'" (הינו, שאסף וקבץ את העם).

וזה שיד להזמן דעקבתא דמשיחא, הינו שבהזמן ד'עקב", אחרית הימים, הנה ודאי הדבר ש'תשמעון' – מלשון הבנה והשגה, וזה פועל גם "תשמעון" מלשון "אספה". אספת כל הניצוצות, כל המחשבות והדבורים והמעשים ו'חלקו בעולם'. כיון שאוחדים כבר ב'עקב', באחרית הימים, בגמר זמן הברורים.

דיבור של שמירה

ועל-דרך-זה מה שנאמר הלשון "וְשִׁמְרָתֶם" דוקא בענין הדיבור. כי ענין הדיבור יכול להיות בכמה אפנים, וכאן הכונה היא שהדיבור יביא לידי שמירה, כמאמר רז"ל "אם ערוכה ברמ"ח אברים שלך משתמרת כו'".

הינו, שמירה כזו שהתורה קוראת לה שמירה, שוֹמְרַת מִכָּל דְּבַר בְּלִתי רצוי. ועל דרך כללות הצויו בנוגע להתורה ומצוותיה "לא תוסיפו גו' ולא תגרעו"⁷, ששומר את הדבר כפי שהוא.

דהינו, שלאחרי השקלא וטריא' [הדין העיוני

1. נאמר במוצאי שבת פרשת עקב.

2. ריש פרשתנו.

3. אור התורה פרשתנו עמוד תקד. ועוד.

4. שמואל-א ג, ט.

5. שמואל-ב כג, ה. עירובין נד, א.

6. עירובין שם.

7. שמואל-א טו, ד.

8. ואתחנן ד, ב.

שלוש דברים

וזהו ענין שלוש הדברים שמונה כאן:

[א] שצריך להיות ענין ה"אתכפא" ("ועשיתם"). וכיון שישנו גם ה'כפיה', לכן, מקים גם המצוות ש"אדם דש בעקביו" [שהוא גם הקשר עם פרוש רש"י, דקאי [שהלשון "עקב" רומז] על מצוות שאדם דש בעקביו, כי זהו ענין של "אתכפא"],

[ב] ובאופן כזה, שלאחרי מה ש"אלו ואלו דברי אלוקים חיים", לאחר ש'שקלא וטריא' ארפה ועשירה בכמה ענינים של סברא, הרי הפסק דין הוא דוקא באופן מסים, מבלי להתחשב עם כל הסברות שיכולות להיות באופן אחר, גם סברות דקדושה, סברות על פי תורה (שהוא ענין "ושמרתם", דקאי על פסק ההלכה),

[ג] ועל דרך זה באופן של אספה וקבוץ, שעקר ענינו הוא בנוגע ל"נדרח בקצה השמים"¹⁴ (שהוא ענין "תשמעו", לשון אספה).

שמחה ב'אתכפא'

וזהו "והיה עקב תשמעו", דכל מקום שנאמר "והיה", "אינו אלא לשון שמחה"¹⁵.

וכמבאר במקום אחר הענין בזה, דבתבית "והיה" האותיות "ו-ה" [החלק האחרון של שם הוי', הרויז על הבאת הדברים לידי מעשה] הם לפני אותיות "י-ה" [החלק הראשון, הרויז על ה'מוחי' וההבנה] - דעקר השמחה בעבודתו היא, כאשר עבודתו היא מצד קבלת על דוקא, "ועשיתם" מלשון "מעשין על הצדקה".

דכל זה הוא בכל המשפטים, דאף על פי שהם לשון רבים, מכל מקום, מקים כלם בשוה באופן של "ושמרתם" ובאופן של "תשמעו".

וכל מקום שנאמר 'והיה' אינו אלא לשון שמחה, שכל אחד מ'שקלא וטריא' עובד עבודתו מתוך שמחה, שהיא 'עבודה גדולה' (כמו שכתב הרמב"ם¹⁶), ואף על פי כן הרי הוא בשמחה, הן במחשבה, הן בדבור, והן במעשה.

ומזה נמשך אחר כך גם ב"עקב", כפרוש רש"י "מצוות שאדם דש בעקביו", שגם זה עושה מתוך

בענין] ו"אלו ואלו דברי אלוקים חיים"⁹ [שיש מקום לכמה דעות וצדדים], אינו נשאר באופן של "אלו ואלו דברי אלוקים חיים", כי אם שנמשך בפסק ההלכה, ו"דבר הוי' זו הלכה"¹⁰.

כי דבור הוא גם מלשון "ידבר עמים תחתינו וגו'"¹¹, שהוא לשון הנהגה ושלטה וממשלה. שהשליטה וממשלה היא על ידי פסק ההלכה דוקא, וכמאמר "מאן מלכי? רבנו"¹² [שבאמצעות פסקי ההלכה 'שולטים' גם על מציאות העולם ופועלים בה שנו].

ופסק ההלכה הוא על ידי ענין הדבור דוקא, כי בנוגע להלכה (שעל ידה היא השליטה בפעל) אינו נוגע 'שקלא וטריא' והבנה והשגה שבמחשבה, כי אם ההלכה הפסוקה מה לעשות ומה לא לעשות. שזה בא בדבור דוקא, "דבר הוי' זו הלכה".

וזהו שאומר בנוגע לדבור הלשון "ושמרתם" דוקא, דקאי על הדבר ההלכה, שאז פועל הדבור גם בחלקו בעולם.

עשייה של 'כפיה'

ועל-דרך-זה מה שכתוב "ועשיתם" דיקא, כי "עשייה" קאי [מורה] גם על ענין ה'כפיה', כמבאר בכמה מקומות ד'מעשה' הוא מלשון 'כפיה' והכרח, כמו "מעשין על הצדקה"¹³. הינו, שאינו מספיק מה שעושה את הענינים ש'מנח' בשכלו שראוי לעשותם, שהם כל עניני התורה ומצוותיה, כי אם צריך לעשותם באופן של 'כפיה'.

וכמבאר בהדרושים גדל ענין ה"אתכפא" [כפית' והכנעת היצר], ועד שגם לעתיד לבוא [שאז לא יהיה שיך ענין זה, של 'כפית' היצר] יתנגעו להענין ד"אתכפא", שלכן מזכירין יציאת מצרים לימות המשיח, כמבאר בכמה מקומות בארפה.

ויש לומר בדרך אפשר, שהיה מה שכתוב בפסוק התאר "את המשפטים האלה" דוקא. כי "משפטים" הם עניני שכל, ש'מנח' אצלו הענין והנו חפץ בו. ומכל מקום צריך שיהיה אצלו גם הענין ד'ועשיתם', ענין ה'כפיה'.

9. עירובין יג. ב.

10. עמוס ח, יב. שבת קלח, ב.

11. תהלים מז, ד.

12. גיטין סב, א.

13. ראה בית יוסף לטור יורה דעה סימן רמ"ח.

14. נציבים ל, ד.

15. אסתר רבה פתיחתא יא.

16. סוף הלכות לולב.

התועדות משפחתית
לשולחן שבת

שולחן שבת חסידי

איתותים משמיים

מה ענה הרבי לחסיד שלא הבין מה עומד מאחורי ביקור של משפחה מסוימת בביתו? וכיצד מאורע שלילי לכאורה הופך ל"זכות מיוחדת", ש"מורים מלמעלה באצבע מה לעשות"? – המטרה של כל מאורע בחיים, היא בהתאם ל'תוכנית' שלו בתורה

ביקור מתוזמן

את המאכל והמשקה ונמצא בתוכם'.
'כאשר אותה משפחה באה לבקר אצלך', כותב הרבי לאותו חסיד, 'ייתכן והייתה להם אכן כוונה כלשהי ברובד הגלוי והחיצוני, שאותה אינך יודע; אך במקביל, ברובד הפנימי והאמיתי, הסיבה לביקור היא ברורה בהחלט':
'אין ספק שמשמיים ניתנה בידך האפשרות לתקן ולהועיל עבור אותה משפחה בנוגע לענייני תורה ומצוות. לכן "סיבבה נשמתם כמה סיבות ועניינים" כדי שיבואו ויבקרו אצלך, ומתוך כך תתעורר בנוגע למילוי תפקידך זה!'

'פלוגי ובני ביתו באו אלי לביקור, ואיני מצליח לתפוס' מדוע באו - מה הייתה מטרת הביקור?'.
שאלה זו העלה אחד החסידים במכתבו אל הרבי, שמשיב לו על כך במענה מיוחד, בתוכן הבא (כפי שמופיע ב'אגרות קודש'):
'כאשר יהודי הינו רעב או צמא וחש צורך לאכול או לשתות, קיימים בכך שני רבדים: ברובד החיצוני והגלוי - זהו רעב לחם, למאכלים ערבים או למשקה מרווה. אך ברובד הפנימי, שמהווה הסיבה האמיתית לרעב ולצמא - זהו 'רעב' רוחני. הנשמה של היהודי 'רעבה' לניצוץ האלוקי שמחיה

המטרה האמיתית

המתרחשים בו; כי כיוון שהמציאות של כל נברא וכל מאורע 'מתחילה' בתורה, הרי מובן, שהמציאות האמיתית של הדבר היא סיבת ההתרחשות שלו כפי שהיא מצד התורה.
ובמילים פשוטות: כאשר מתרחש עימנו מאורע כלשהו, ובוודאי אם מדובר במאורע מיוחד ויוצא דופן, עלינו לחפש את המטרה האמיתית העומדת מאחוריו, ולבדוק כיצד הדבר נועד לסייע לענייני תורה ומצוות. ולדוגמא: אם קיבלנו מינוי לתפקיד כלשהו, המטרה האמיתית בכך היא, שננצל את המעמד שקיבלנו עבור ענייני חיזוק היהדות.

המדרש מתאר את מעלת התורה, בכך שהיא "כלי אומנותו של הקב"ה" שבה ברא את העולם. כלומר: כשם שבבניית בית, יש לבנאי "דפתראות ופנקסאות" - תכנון ושרטוט של מבנה הבית, שבהתאם מבצע הוא את הבנייה בפועל, כך כביכול גם התורה - היא ה'תכנון' וה'תרשים', שבהתאם לנאמר בה ברא הקב"ה את העולם.
לשם מה מספרים לנו זאת חז"ל? מה 'נוגע' לנו לדעת כיצד בורא הקב"ה את העולם?
אלא, בכך מלמד אותנו המדרש מסר חשוב - כיצד עלינו להביט על העולם ועל המאורעות

התגברות יתירה

להביא תועלת בסופו של דבר עבור התורה. גם בחיינו האישיים, פעמים רבות ישנם התרחשויות כאלו שהם היפך הקדושה, כמו מניעות והפרעות ללימוד תורה ולקיום מצוות. אך עלינו לדעת כי גם מציאותם של מאורעות אלו

במציאות העולם שבזר הקב"ה, קיימים גם דברים שליליים שהם היפך התורה. אך למרות זאת, גם ביחס אליהם נאמר שהתורה היא ה'דפתראות ופנקסאות' - ה'תוכנית' וה'תרשים' שבהתאם לו הם נבראו. כלומר: גם הם נועדו

'מתחילה' ונובעת מהתורה, ומטרתם האמיתית היא כדי לחזק אותנו בעבודת ה'.

כי כפי שרואים במוחש, כאשר ישנם מניעות והפרעות, זוהי הזדמנות שניתן לתעל אותה לעבודת ה' מתוך התגברות יתירה. כי דווקא העמידה מול 'התנגדות' וקושי, בכוחה לעורר כוחות נעלמים, שבאמצעותם נתגבר על הקושי ונוסיף חוזק בעבודת ה'.

זוהי אם כן הסיבה האמיתית, ה'תוכנית' והמטרה של אותה 'התנגדות' לקדושה: לחזק ולשדרג את עבודת ה' שלנו.

משמיים 'מורים באצבע'!

בחודש שבט תשל"ט התקיימה התכנסות של נשי חב"ד בדטרויט, משיגן. אל הכינוס נסעה קבוצה של כעשרים נשים מקראון הייטס, ברוקלין, שהשאירו מאחוריהן בתים מלאים בילדים קטנים, ונסעו לחזק ולהתחזק בהתכנסות המיוחדת.

הן היו אמורות לחזור לברוקלין בטיסה חזור ביום כ"ב שבט, אך התוכנית השתבשה. סופת שלגים עזה השבייתה את שדה התעופה ו'תקעה' אותן בדטרויט ללא אפשרות לחזור לביתן ולילדיהן.

הן התקשרו למזכירות הרבי והודיעו על המאורע, וזכו לקבל מענה קודש מיוחד:

"לפלא הכי גדול, שלאחרי שמדברים, ובאריכות וכמה וכמה פעמים, על דבר תורת הבעל שם טוב (שבכל דבר, הוראה בעבודת השם), וגם הן בעצמן בוודאי נואמות על דבר זה - כשקרה להן עניין שכוונתו ברורה, מחפשות ביאורים משונים בתכלית (שאוילי זה לצערן חס ושלום, איך תחזרנה לביתן וכו')".

הרבי מעורר את תשומת ליבן: כיצד אתן מסתכלות על המאורע בתור עיכוב שלילי?! הלא בהתאם לתורת הבעל שם טוב, כל מאורע בחיים משמש הוראה בעבודת ה', ובמקרה זה הכוונה

כאשר נהיה מודעים לכך, ונביט מראש על הקושי בהתאם למטרתו האמיתית, שנועד הוא לסייע לנו בעבודת ה' - נוכל לגשת לעבודה בלי 'להתפעל' מן המניעות והעיכובים, ואדרבה: להתגבר עליהם ולנצלם לטובה.

וכפי שרואים גם בפרשתנו, שדווקא ההפרעה וה'התנגדות' לתורה שהייתה בחטא העגל ושבירת הלוחות - הביאה בסופו של דבר ל'התגברות יתירה', לקבלת הלוחות השניות שכללו בתוכם "כפליים לתושייה", תוספת ועשירות בתכני תורה שלא היו כלולים בלוחות הראשונות.

מאוד ברורה:

"הפירוש הפשוט: אפשר היה לפרסם התורה ומצוות יותר, יותר משנעשה בעת הקאנווענשאן [הכינוס]!". כלומר: אם משמיים מעכבים אתכן זמן נוסף בדטרויט, סימן הדבר שאתן צריכות עדיין להמשיך את פעולות הכינוס, ולהמשיך להפיץ במקום ענייני תורה ומצוות!

גם באופי העיכוב רואה הרבי מסר: "ומזכין אותן על ידי שלג היורד מן השמיים, להשלים הנ"ל על ידי שופי (שלא כרגיל) (על דרך השלג), 'סטרנאג' ביהדות וכו'". כלומר: אם משמיים עיכבו אתכן באמצעות סופת שלגים, מטרת הדבר שתלמדו ממנה, שגם ההוספה בפעילות עליה להיות בריבוי ובחוזק, בדומה לסופת השלגים.

ואכן, לאחר קבלת המענה התארגנו הנשים ופעלו במקום במבצע 'נרות שבת קודש'. על הדיווח אודות הפעילות, ענה הרבי:

"זכות מיוחדת, שמורים מלמעלה באצבע מה לעשות". כלומר: זכיתן, שמשמיים דאגו לכוון אתכן באופן ברור (באמצעות המאורע) שעליכן להוסיף ולפעול במקום. "ויהיה בהצלחה רבה, ובמילא תסענה גם בהקדם כל אחת ואחת לביתה, שהרי תיגמר השליחות".

(מבוסס על אגרות קודש כך יב עמוד קכח; שיחת שבת פרשת עקב תשמ"ח; הוספות ללקוטי שיחות כך כג)

<< המשך מעמוד 17

וְזֶה מֵבִיא בְּקֶרֶב מִמֶּשׁ לְקִיּוֹם הַיְעוֹד: "וְשֹׁמֵר ה' אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם" בְּגִלְיָה, בְּגִלְיָה הָאֲמִתִּית וְהַשְׁלֵמָה, בְּקֶרֶב מִמֶּשׁ.

שֹׁמֵרָהּ, וּבְשִׁלְמוֹת בְּכָל שְׁלוֹשׁ הָעֲנִינִים, וּכְדֹאִיתָא בְּסִפְרִים, שֶׁבְּכָל מִצְוָה יִשְׁנֶם שְׁלוֹשׁ הָעֲנִינִים דְּמִחְשָׁבָה דְּבוֹרָה וּמַעֲשֵׂהָ, וְכָל עֲנִינִים אֵלּוּ הֵם אֲצִלּוֹ בְשִׁלְמוֹת.

שניים מקרא ואחד תרגום

מוקדש לע"נ הרה"ת ר' מנחם מענדל הכהן ב"ר הרה"ת יהושע זעליק
הכהן ע"ה ומרת גאלדא בת הרה"ת מרדכי ירחמיאל חיים לימא ע"ה

עֵינֶיךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־מוֹקֵשׁ
הוּא לָךְ: וְתִגְמַר יֵת כָּל עֲמָמָא דִּי יִי אֱלֹהֶיךָ יִהְיֶה
לָךְ לֹא תַחֲסוּס עֵינֶיךָ עֲלֵיהוֹן וְלֹא תַפְלַח יֵת
טַעוּתָהוֹן אַרְי לְתַקְלָא הוּא לָךְ: ס י כִּי תֹאמַר
בְּלִבְבְּךָ רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֹהִים מִמֶּנִּי אֵיכָה אוֹכֵל
לְהוֹרִישָׁם: כִּי תֹאמַר בְּלִבְבְּךָ רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֹהִים
מִמֶּנִּי אֵיכָה אוֹכֵל לְהוֹרִישָׁם: דִּילְמָא תִּימַר בְּלִבְךָ
סְגִיאיִן עֲמָמָא הָאֵלִין מִנִּי אַכְדִּין אֲפּוּל
לְתַרְכוּתָהוֹן: יא לֹא תִירָא מֵהֶם זָכָר תִּזְכֹּר אֵת
אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָרְעָה וּלְכָל־מִצְרָיִם:
לֹא תִירָא מֵהֶם זָכָר תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְפָרְעָה וּלְכָל־מִצְרָיִם: לֹא תִדְחַל מִנְהוֹן
מִדְּפֹר תִּדְפֹּר יֵת דִּי עָבַד יִי אֱלֹהֶיךָ לְפָרְעָה וּלְכָל
מִצְרָיִם: יב הַמִּסֵּת הַגְדֵּלְתָּ אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ
וְהָאֵתָת וְהַמִּסֵּתִים וְהִיד הַחֻזְקָה וְהִזְרַע הַנְּטוּיָה
אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־עָשָׂה יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְכָל־הָעַמִּים אֲשֶׁר־אַתָּה יָרָא מִפְּנֵיהֶם:
הַמִּסֵּת הַגְדֵּלְתָּ אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וְהָאֵתָת וְהַמִּסֵּתִים
וְהִיד הַחֻזְקָה וְהִזְרַע הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ כִּי־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־הָעַמִּים אֲשֶׁר־
אַתָּה יָרָא מִפְּנֵיהֶם: גסִין וּבְרִכִּין דִּי חֲזָא עֵינֶיךָ
וְאַתָּא וּמוֹפְתִיא וִידָא תַקְפָּתָא וְדָרְעָא מְרַמָּא דִּי
אַפְקֹן יִי אֱלֹהֶיךָ כֹּן יַעֲבֹד יִי אֱלֹהֶיךָ לְכָל עֲמָמָא
דִּי אַתָּ דַּחַל מְקַדְמֵיהוֹן: כ וְגַם אֶת־הַצֹּרֶעַה
יִשְׁלַח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־אֲבֹד הַנְּשֹׂאָרִים
וְהַנִּסְתָּרִים מִפְּנֶיךָ: וְגַם אֶת־הַצֹּרֶעַה יִשְׁלַח יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־אֲבֹד הַנְּשֹׂאָרִים וְהַנִּסְתָּרִים מִפְּנֶיךָ:
וְאַף יֵת עֲרֵעִיתָא יִגְרִי יִי אֱלֹהֶיךָ כֹּהוֹן עַד דִּבְדוֹן
דְּאַשְׁתָּארוּ וְדַאשְׁמְרוּ מִקְדָּמְךָ: כא לֹא תַעֲרֹץ
מִפְּנֵיהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבְּךָ אֵל גָּדוֹל
וְנוֹרָא: לא תַעֲרֹץ מִפְּנֵיהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּקִרְבְּךָ אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא: לא תִתְבַּר מְקַדְמֵיהוֹן
אַרְי יִי אֱלֹהֶיךָ שְׂכֻנָּתָה בִּינֶיךָ אֱלֹהָא רַבָּא וְדִחִילָא:

י וְהִיָּה | עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֵת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֹהִים
וְשִׁמְרָתָם וְעִשְׂיָתָם אַתָּם וְשִׁמְרֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לָךְ אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־הַחֹסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לְאַבְרָהָם: וְהִיָּה | עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֵת הַמִּשְׁפָּטִים
הָאֵלֹהִים וְשִׁמְרָתָם וְעִשְׂיָתָם אַתָּם וְשִׁמְרֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לָךְ אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־הַחֹסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לְאַבְרָהָם: וְהִיָּה חֶלֶף דִּי תַקְבְּלוּן יֵת דִּינֵיָא הָאֵלִין
וְתִסְרוּן וְתַעֲבְדוּן יִתְהוֹן וְיִסְר יִי אֱלֹהֶיךָ לָךְ יֵת
קִנְיָא וְיֵת חֲסֵדָא דִּי קִיִּים לְאַבְרָהָם: יג וְאַתָּה
וּבְרַכְךָ וְהִרְבֵּךָ וּבְרַכְךָ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי־אֲדָמָתְךָ
דִּגְנֶךָ וְתִירִשְׁךָ וְיִצְהָרְךָ שְׁגַר־אֲלָפֶיךָ וְעִשְׂתִּירַת
צֹאנְךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְתַת
לָךְ: וְאַתָּה וּבְרַכְךָ וְהִרְבֵּךָ וּבְרַכְךָ פְּרִי־בִטְנְךָ
וּפְרִי־אֲדָמָתְךָ דִּגְנֶךָ וְתִירִשְׁךָ וְיִצְהָרְךָ שְׁגַר־אֲלָפֶיךָ
וְעִשְׂתִּירַת צֹאנְךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם
לְתַת לָךְ: וְיִרְחַמְנֵךְ וּבְרַכְנֵךְ וְיִסְגְּנֵךְ וּבְרַכְךָ וּלְדָא
דְּמַעַךְ וְאֲבָא דְּאַרְעָךָ עֲבוּרָךְ וְחִמְרָךְ וּמִשְׁחָךְ בְּקִרְיָ
תוֹרִיךָ וְעֲדְרֵי עֲנָךְ עַל אֲרַעָא דִּי קִיִּים לְאַבְרָהָם
לְמִתָּן לָךְ: יד בְּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־הָעַמִּים לֹא־
יְהִיָּה כֹךְ עָקֹר וְעַקְרָה וּבְכַהֲמָתְךָ: בְּרוּךְ תִּהְיֶה
מִכָּל־הָעַמִּים לֹא־יְהִיָּה כֹךְ עָקֹר וְעַקְרָה
וּבְכַהֲמָתְךָ: בְּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל עֲמָמָא לֹא יְהִי כֹךְ
עָקֹר וְעַקְרָה וּבְכַהֲמָתְךָ: טו וְהִסִּיר יְהוָה מִמֶּנִּי
כָּל־חֲלִי וְכָל־מִדּוֹי מִצְרִים הָרָעִים אֲשֶׁר יִדְעָתָּ
לֹא יִשִּׁימֶם כֹּךְ וְנִתְּנָם בְּכָל־שְׁנָאִיךָ: וְהִסִּיר יְהוָה
מִמֶּנִּי כָּל־חֲלִי וְכָל־מִדּוֹי מִצְרִים הָרָעִים אֲשֶׁר
יִדְעָתָּ לֹא יִשִּׁימֶם כֹּךְ וְנִתְּנָם בְּכָל־שְׁנָאִיךָ: וְיַעֲדִי
יִי מִנֶּךָ כָּל מַרְעִין וְכָל מַכְתָּשִׁי מִצְרִים בִּישָׂא דִּי
יִדְעָתָּ לֹא יִשׁוּנוּן כֹּךְ וְיִתְנַנוּן בְּכָל סְנָאָךְ:
טז וְאַכְלֵתָ אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נָתַן לָךְ לֹא־תַחֲסוּס עֵינֶיךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹד
אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־מוֹקֵשׁ הוּא לָךְ: וְאַכְלֵתָ אֶת־
כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לֹא־תַחֲסוּס

ב וְנָשַׁל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵל מִפְּנֵיךָ
מַעַט מַעַט לֹא תוּכַל כְּלַתֵּם מִהֵר פֶּן־תִּרְבֶּה
עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה: וְנָשַׁל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם
הָאֵל מִפְּנֵיךָ מַעַט מַעַט לֹא תוּכַל כְּלַתֵּם מִהֵר
פֶּן־תִּרְבֶּה עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה: וַיִּתְּנָהּ יְיָ אֱלֹהֶיךָ יַת
עַמְמִיָּה הָאֲלִין מִקְדָּמָךְ זָעַר זָעַר לֹא תִפּוּל
לְשִׁצִיּוֹתֶיהֶן בִּפְרִיעַ דִּילְמָא תִּסְגִּי עָלֶיךָ חַיַּת בְּרָא:
כ וַיִּתְּנֵם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִפְנֵיךָ וְהָמָם מְהוּמָה
גְּדֹלָה עַד הַשְּׂמָדָם: וַיִּתְּנֵם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִפְנֵיךָ
וְהָמָם מְהוּמָה גְּדֹלָה עַד הַשְּׂמָדָם: וַיִּמְסְרֻנּוּ יְיָ
אֱלֹהֶיךָ קִדְמָךְ וַיִּשְׁגְּשְׁנוּ שְׂגוּשׁ רַב עַד דִּישִׁיצֻנּוּ:
כז וַנִּתֵּן מַלְכֵיהֶם בְּיָדְךָ וְהֶאֱבַדְתָּ אֶת־שְׂמֵם
מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא־יִתְּצֵב אִישׁ בִּפְנֵיךָ עַד
הַשְּׂמָדָה אֹתָם: וַנִּתֵּן מַלְכֵיהֶם בְּיָדְךָ וְהֶאֱבַדְתָּ
אֶת־שְׂמֵם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא־יִתְּצֵב אִישׁ בִּפְנֵיךָ
עַד הַשְּׂמָדָה אֹתָם: וַיִּמְסֹר מַלְכֵיהֶן בְּיָדְךָ וַתּוֹכַד
יַת שְׁמֵהֶן מִתַּחַת שְׁמַיָּא לֹא יִתְעַד אֲנִשׁ
מִקְדָּמָךְ עַד דִּתְשִׁיצִי יַתְהוֹן: כח פְּסִילִי אֱלֹהֵיהֶם
תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ לֹא־תַחֲמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם
וְלִקְחִיתָ לָךְ פֶּן תִּגְקֹשׁ בּוֹ כִּי תִזְעַבְתָּ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ הוּא: פְּסִילִי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ
לֹא־תַחֲמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם וְלִקְחִיתָ לָךְ פֶּן תִּגְקֹשׁ
בּוֹ כִּי תִזְעַבְתָּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: צִלְמֵי טַעֲוִתְהוֹן
תִּוקְדוּן בְּנוּרָא לֹא תַחֲמֹד כֶּסֶף וְזָהָב דִּי
עֲלֵיהֶן וְתִסַּב לָךְ דִּילְמָא תִּתְקַל בִּיה אָרִי מִרְחָקָא
דִּי אֱלֹהֶיךָ הוּא: כט וְלֹא־תִבְיֹא תִזְעַבְתָּ אֶל־בֵּיתְךָ
וְהִיֵּית חֶרֶם כְּמֹהוּ שִׁקָּן | תִּשְׁקַצְנוּ וְתַעֲב |
תִּתְעַבְנוּ בִּי־חֶרֶם הוּא: וְלֹא־תִבְיֹא תִזְעַבְתָּ אֶל־
בֵּיתְךָ וְהִיֵּית חֶרֶם כְּמֹהוּ שִׁקָּן | תִּשְׁקַצְנוּ וְתַעֲב |
תִּתְעַבְנוּ בִּי־חֶרֶם הוּא: וְלֹא תַעַל דְּמִרְחָק לְבֵיתְךָ
וְתִהִי חֶרְמָא כּוֹתֵה שִׁקָּצָא תִשְׁקַצְנָה וְרַחֲקָא
תִּרְחַקְנָה אָרִי חֶרְמָא הוּא: פ א כְּלִי־מִצּוֹחַ אֲשֶׁר
אֲנִי מִצּוֹחַ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תַּחֲיִין
וּרְבִיתֵם וּבָאתֶם וַיִּרְשֶׁתֶם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר

נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם: כְּלִי־מִצּוֹחַ אֲשֶׁר אֲנִי
מִצּוֹחַ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תַּחֲיִין וּרְבִיתֶם
וּבָאתֶם וַיִּרְשֶׁתֶם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה
לְאַבְרָהָם: כג כָּל תַּפְקֻדָּתָא דִּי אֲנִי מִפְּקֻדָּה יוֹמָא
דִּין תִּסְרוּן לְמַעַבְדָּ בְּדִיל דְּתִיחֹן וְתִסְגֹּן וְתִיתּוּן
וְתִיתּוּן יַת אַרְעָא דִּי קָיִים יְיָ לְאַבְרָהָם: כד
וְזָכַרְתָּ אֶת־כְּלִי־הַדָּרֹךְ אֲשֶׁר הוֹלִיכָךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עֲנִיתָ
לְנַפְתָּךְ לְדַעַת אֶת־אֲשֶׁר בְּלִבְכָּךְ הַתִּשְׁמֹר
כְּתִיב מִצּוֹחַ קְרִי מִצּוֹתֵינוּ אִם־לֹא: וְזָכַרְתָּ אֶת־כְּלִי־
הַדָּרֹךְ אֲשֶׁר הוֹלִיכָךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים
שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עֲנִיתָ לְנַפְתָּךְ לְדַעַת אֶת־אֲשֶׁר
בְּלִבְכָּךְ הַתִּשְׁמֹר מִצּוֹתֵינוּ אִם־לֹא: וְתִדְכַּר יַת כָּל
אַרְחָא דִּי דִּבְרָךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ דְּנִן אַרְבָּעִין שָׁנִין
בַּמִּדְבָּרָא בְּדִיל לַעֲנִיּוּתְךָ לְנִסְיוֹתְךָ לְמַדַּע יַת דִּי
כִּלְכֹּךְ הִתְסַר פְּקוּדוֹתֵי אִם לֹא: ג וַיַּעֲנֶךָ וַיִּרְעַבְךָ
וַיֹּאכַלְךָ אֶת־הַמֶּן אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ וְלֹא יָדָעוּן
אַבְרָהָם לְמַעַן הוֹדִיעֶךָ כִּי לֹא עֲלִי־לָחֶם לְבָדוֹ
יְחִיָּה הָאָדָם כִּי עֲלִי־כִל־מוֹצָא פִּי־יְהוָה יְחִיָּה
הָאָדָם: וַיַּעֲנֶךָ וַיִּרְעַבְךָ וַיֹּאכַלְךָ אֶת־הַמֶּן אֲשֶׁר
לֹא־יָדַעְתָּ וְלֹא יָדָעוּן אַבְרָהָם לְמַעַן הוֹדִיעֶךָ כִּי לֹא
עֲלִי־לָחֶם לְבָדוֹ יְחִיָּה הָאָדָם כִּי עֲלִי־כִל־מוֹצָא
פִּי־יְהוָה יְחִיָּה הָאָדָם: וַעֲנֶיךָ וַאֲכַפְנֶךָ וַאֲזַלְךָ יַת
מָנָא דִּי לֹא יָדַעְתָּ וְלֹא יָדָעוּן אַבְרָהָם בְּדִיל
לְאוֹדְעוּתְךָ אָרִי לֹא עַל לְחָמָא בְּלִחְוֹדוֹתֵי מִתְקִים
אֲנִישָׁא אָרִי עַל כָּל אִפְקוֹת מִימְרָא דִּי יִתְקִים
אֲנִישָׁא: ד שְׂמִלְתָּךְ לֹא בָלְתָה מַעְלֶיךָ וְרִגְלָךְ לֹא
כָּצְקָה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה: שְׂמִלְתָּךְ לֹא בָלְתָה
מַעְלֶיךָ וְרִגְלָךְ לֹא כָּצְקָה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה:
כז כְּסוּתְךָ לֹא אֲבִלְיַת מִנָּה וּמִסְנָה לֹא יַחֲפוּ דְּנִן
אַרְבָּעִין שָׁנִין: ח וַיִּדְעַתָּ עַם־לְבָבְךָ כִּי כָּאֲשֶׁר
יִיפֹר אִישׁ אֶת־בָּנָו יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִיִּסְרָךְ: וַיִּדְעַתָּ
עַם־לְבָבְךָ כִּי כָּאֲשֶׁר יִיפֹר אִישׁ אֶת־בָּנָו יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מִיִּסְרָךְ: וְתִדַּע עַם לְכָךְ אָרִי כְּמָא דִּי

מֵאֶלֶף גִּבֹּרָא יֵת בְּרָה יִי אֱלֹהֶךָ מֵאֶלֶף לָךְ:
וְשִׁמְרֹתָ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְלַבֵּת
בְּדַרְכָּיו וּלְיִרְאָה אֹתוֹ: וְשִׁמְרֹתָ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְלַבֵּת בְּדַרְכָּיו וּלְיִרְאָה אֹתוֹ: וְתֹטֵר יֵת
פְּקוּדֵיָא דִּי יִי אֱלֹהֶךָ לְמַהֵךְ בְּאַרְחֹן דְּתַקְנָן קְדָמוּהֵי
וּלְמַדְחַל יֵתָה: וְכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל־
אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מַיִם עֵינַת וְתַהֲמֹת
יֵצְאִים בְּבִקְעָה וּבְחֶרֶ: כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ
אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מַיִם עֵינַת וְתַהֲמֹת
יֵצְאִים בְּבִקְעָה וּבְחֶרֶ: אֲרִי יִי אֱלֹהֶךָ מַעֲלָךְ
לְאַרְעָא טַבְתָּא אַרְעָא נִגְדָא נַחֲלִין דְּמִיִּין מְבוּעֵי
עֵינָן וְתַהוֹמִין נִפְקִין בְּבִקְעָן וּבְטוֹרִין: ח אֶרֶץ
חֲטָה וְשַׁעֲרָה וְגִפְן וְתַאנָּה וְרִמּוֹן אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן
וְדִבְשׁ: אֶרֶץ חֲטָה וְשַׁעֲרָה וְגִפְן וְתַאנָּה וְרִמּוֹן
אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן וְדִבְשׁ: אַרְעָא חֲטִין וְסַעֲרִין
וְגוֹפְנִין וְתַאנִּין וְרִמּוֹנִין אַרְעָא דְּזֵיתָהָ עֲבָדִין
מִשְׁחָא וְהִיא עֲבָדָא דִּבְשׁ: ט אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא
בְּמִסְפַּנְתָּ תֹאכַל־בָּהָ לֶחֶם לֹא־תִחַסֵּר כָּל בָּהּ
אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבָנֶיהָ כְּזֹל וּמַהֲרִירָה תַּחֲצַב
נַחֲשֶׁת: אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְפַּנְתָּ תֹאכַל־בָּהָ לֶחֶם
לֹא־תִחַסֵּר כָּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבָנֶיהָ כְּזֹל
וּמַהֲרִירָה תַּחֲצַב נַחֲשֶׁת: אַרְעָא דִּי לֹא כְּעֲצוּרִין
תִּיכּוֹל בָּהּ לַחֲמָא לֹא תִחַסֵּר כָּל מַדְעָם בָּהּ אַרְעָא
דִּי אֲבָנָהָ פְּרוֹזָא וּמַטּוֹרָהָ תַּפְסוּל נַחֲשָׂא:
י וְאֲכַלְתָּ וְשִׁבַּעְתָּ וּבִרְכַּתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
עַל־הָאֶרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ: וְאֲכַלְתָּ וְשִׁבַּעְתָּ
וּבִרְכַּתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאֶרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר
נָתַן־לָךְ: וְתִיכּוֹל וְתִשָּׁבַע וְתִבְרַךְ יֵת יִי אֱלֹהֶךָ עַל
אַרְעָא טַבְתָּא דִּי־בָהּ לָךְ:

שנ"א השמר לך פֿון־תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לְבַלְתִּי שָׁמֹר מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֵּיהֶם אֲשֶׁר
אָנֹכִי מִצְוֹן הַיּוֹם: הַשְׁמֹר לָךְ פֿון־תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְבַלְתִּי שָׁמֹר מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֵּיהֶם
אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצְוֹן הַיּוֹם: אִסְתַּמֵּר לָךְ דִּילְמָא

תַּתְנָשִׁי יֵת דִּחְלֹתָא דִּי יִי אֱלֹהֶךָ כְּדִיל דְּלֹא לְמַטֵּר
פְּקוּדוּהֵי וְדִינוּהֵי וְקִימוּהֵי דִי אָנָּה מְפַקְדֵךְ יוֹמָא
דִּין: יב פֿון־תֹּאכַל וְשִׁבַּעְתָּ וּבִתִּים טַבִּים תִּבְנֶה
וְיִשְׁבַּת: פֿון־תֹּאכַל וְשִׁבַּעְתָּ וּבִתִּים טַבִּים תִּבְנֶה
וְיִשְׁבַּת: דִּילְמָא תִּיכּוֹל וְתִשָּׁבַע וּבִתִּין שְׁפִירִין
תִּבְנִי וְתִיתַב: יג וּבְקִרְךָ וְצִאנְךָ יִרְבִּין וְכֶסֶף וְזָהָב
יִרְבּוּ־לָךְ וְכָל אֲשֶׁר־לָךְ יִרְבֶּה: וּבְקִרְךָ וְצִאנְךָ
יִרְבִּין וְכֶסֶף וְזָהָב יִרְבּוּ־לָךְ וְכָל אֲשֶׁר־לָךְ יִרְבֶּה:
וְתוֹרְךָ וְעֶנְךָ יִסְגוּן וְכֶסֶף וְזָהָב יִסְגּוּ לָךְ וְכָל
דִּי לָךְ יִסְגּוּ: יד וְרִם לְכַבֵּד וְשִׁכְחַתָּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ הַמוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:
וְרִם לְכַבֵּד וְשִׁכְחַתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמוֹצִיאֲךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: וִירִים לָךְ וְתַנָּשִׁי
יֵת דִּחְלֹתָא דִּי יִי אֱלֹהֶךָ דִּי אִפְקֵךְ מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם
מִבֵּית עֲבָדוֹתָא: טו הַמּוֹלִיכְךָ בַּמִּדְבָּר | הַגִּדְל
וְהַנּוֹרָא נַחֲשׁ | שָׂרָה וְעַקְרָב וְצִמְאֹן אֲשֶׁר
אִין־מַיִם הַמוֹצִיא לָךְ מִיָּם מִצּוֹר הַחֲלָמִישׁ:
הַמּוֹלִיכְךָ בַּמִּדְבָּר | הַגִּדְל וְהַנּוֹרָא נַחֲשׁ | שָׂרָה
וְעַקְרָב וְצִמְאֹן אֲשֶׁר אִין־מַיִם הַמוֹצִיא לָךְ מִיָּם
מִצּוֹר הַחֲלָמִישׁ: דְּדִבְרֶךְ בַּמִּדְבָּרָא רַבָּא וְדַחֲלִילָא
אַתָּה חִינֵן קָלָן וְעַקְרָבִין וּבֵית צִחְוֹנָא אַתָּה דִּי לִית
מִיָּא דְּאַפֵּק לָךְ מִיָּא מַטְנָרָא תַּקִּיפָא: טז הַמּוֹאֲכֶלְךָ
מִן בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוֹן אֲבִיתְךָ לְמַעַן עֲנִיתְךָ
וּלְמַעַן נִפְתָּךְ לְחִיטְבְּךָ בְּאַחֲרִיתְךָ: הַמּוֹאֲכֶלְךָ מִן
בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוֹן אֲבִיתְךָ לְמַעַן עֲנִיתְךָ וּלְמַעַן
נִפְתָּךְ לְחִיטְבְּךָ בְּאַחֲרִיתְךָ: דְּאוֹכֶלְךָ מִנָּה
בַּמִּדְבָּרָא דִּי לֹא יִדְעוֹן אֲבִיתְךָ כְּדִיל לַעֲנִיתְךָ
וּכְדִיל לְנִסּוּיְךָ לְאוּשְׁבָא לָךְ בְּסוּפָה: יז וְאִמְרֹתָ
כִּלְכַבְּךָ בְּחַי וְעֵצִים יְדִי עֲשֵׂה לִי אֶת־הַחִיל הַזֶּה:
וְאִמְרֹתָ כִּלְכַבְּךָ בְּחַי וְעֵצִים יְדִי עֲשֵׂה לִי אֶת־הַחִיל
הַזֶּה: וְתִימַר כִּלְכַבְּךָ חִילִי וְתַקֵּף יְדִי קִנּוּ לִי יֵת
נִכְסֵיָא הָאֵלִין: יח וְזִכַּרְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי
הוּא הִנָּתַן לָךְ כָּח לַעֲשׂוֹת חִיל לְמַעַן תִּקּוּם
אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם בְּיוֹם הַזֶּה:

וְהוֹרִשְׁתֶּם וְהֶאֱבַדְתֶּם מִהָר פֶּאֶשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
לָךְ: וַיִּדְעַת הַיּוֹם כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא־הָעֶבֶר
לִפְנֶיךָ אִשׁ אֶכְלָה הוּא יִשְׁמִידֵם וְהוּא יִכְנִיעֵם
לִפְנֶיךָ וְהוֹרִשְׁתֶּם וְהֶאֱבַדְתֶּם מִהָר פֶּאֶשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה לָךְ: וַתִּדַּע יוֹמָא דִּין אַרִי יְיָ אֱלֹהֶךָ הוּא
יַעֲבֹר קִדְמוֹ מִימְרָה אֲשֶׁא אֶכְלָא הוּא יִשְׁצַנּוּן
וְהוּא יִתְרַכְנוּן קִדְמוֹ וְיִתְרַכְנוּן וְיִתְבַּדְנוּן בַּפְּרִיעַ
כְּמָא דִּי מַלִּיל יְיָ לָךְ:

שליש - אֶל־תֵּאֱמָר בְּלִבְּךָ בְּהִדָּף יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֹתָם | מִלִּפְנֵיךָ לֵאמֹר בְּצַדִּיקְתִּי הִבִּיאֲנִי יְהוָה
לְרִשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבִרְשַׁעַת הַגּוֹיִם
הָאֵלֶּה יְהוָה מוֹרִישָׁם מִפְּנֵיךָ: אֶל־תֵּאֱמָר בְּלִבְּךָ
בְּהִדָּף יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָם | מִלִּפְנֵיךָ לֵאמֹר
בְּצַדִּיקְתִּי הִבִּיאֲנִי יְהוָה לְרִשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת
וּבִרְשַׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה מוֹרִישָׁם מִפְּנֵיךָ: לֹא
תִימַר בְּלִבְּךָ בְּדִיתְכֶּר יְיָ אֱלֹהֶךָ יְתֵהוֹן מִקִּדְמוֹ
לְמִימַר בְּזִכּוֹתַי אֶעֱלֶנִי יְיָ לְמִירַת יְת אֶרְעָא הָדָא
וּבְחֻבִּי עֲמָמְיָא הָאֵלִין יְיָ מִתְרַף לֵהוֹן מִקִּדְמוֹ:
ה לֹא בְצַדִּיקְתְּךָ וּבִיּוֹשֶׁר לִבְּךָ אֵתָּה בָּא לְרִשְׁתָּ
אֶת־אֶרֶצָם כִּי בִרְשַׁעַת | הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישָׁם מִפְּנֵיךָ וְלִמְעַן הִקִּים אֶת־הַדָּבָר
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וְלִיעֶקֶב: לֹא בְצַדִּיקְתְּךָ וּבִיּוֹשֶׁר לִבְּךָ אֵתָּה בָּא
לְרִשְׁתָּ אֶת־אֶרֶצָם כִּי בִרְשַׁעַת | הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישָׁם מִפְּנֵיךָ וְלִמְעַן הִקִּים אֵת־
הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וְלִיעֶקֶב: לֹא בְזִכּוֹתְךָ וּבְקִשְׁיטוֹת לָבֹךְ אֵת עֲלִל
לְמִירַת יְת אֶרְעָהוֹן אַרִי בְחֻבִּי עֲמָמְיָא הָאֵלִין יְיָ
אֱלֹהֶךָ מִתְרַכְהוֹן מִקִּדְמוֹ וּבְדִיל לֵאקְמָא יְת
פִתְגָמָא דִּי קִיָּים יְיָ לְאַבְרָהָם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וְלִיעֶקֶב: ו וַיִּדְעַתָּ כִּי לֹא בְצַדִּיקְתְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נָתַן לָךְ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ כִּי
עַם־קָשֶׁה־עֵרָף אֵתָּה: וַיִּדְעַתָּ כִּי לֹא בְצַדִּיקְתְּךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת

וּבִכְרַת אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הִנָּתַן לָךְ כַּחַ
לַעֲשׂוֹת חֵיל לְמַעַן הִקִּים אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע
לְאַבְרָהָם בַּיּוֹם הַהוּא: וַתִּדְבֹּר יְת יְיָ אֱלֹהֶךָ אַרִי הוּא
יִהְיֶה לָךְ עֲצָה לְמַקְנֵי נַכְסִין בְּדִיל לְקַיְמָא יְת קִיָּמָה
דִּי קִיָּים לְאַבְרָהָם בַּיּוֹמָא הַדִּין: פ י וְהָיָה אִם־
שָׂכַח תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵי
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְעַבַּדְתָּם וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם
הָעֲדַתִּי בָכֶם הַיּוֹם כִּי אֶבֶד תֵּאֲבֹדוּ: וְהָיָה
אִם־שָׂכַח תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵי
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְעַבַּדְתָּם וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם הָעֲדַתִּי
בָכֶם הַיּוֹם כִּי אֶבֶד תֵּאֲבֹדוּ: וַיְהִי אִם מִנְשָׂאָה
תִּנְשִׂי יְת דַּחֲלָתָא דַּיְי אֱלֹהֶךָ וְתִהְיֶה בְּתַר טַעֲוַת
עֲמָמְיָא וְתִפְלַחְנוּן וְתִסְגֹּד לֵהוֹן אֶסְהִידִית בְּכוּן
יוֹמָא דִּין אַרִי מִיבֹד תִּיבְדוּן: ג כְּגוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה
מֵאֲבִיד מִפְּנֵיכֶם כֵּן תֵּאֲבֹדוּן עַקֵּב לֹא תִשְׁמָעוּן
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כְּגוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה מֵאֲבִיד
מִפְּנֵיכֶם כֵּן תֵּאֲבֹדוּן עַקֵּב לֹא תִשְׁמָעוּן בְּקוֹל יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: כְּעֲמָמְיָא דִּי יְיָ מֵאֲבִיד מִקִּדְמוֹ כֵּן
תִּיבְדוּן חֲלָף דְּלֹא קִפְלָתוֹן בְּמִימְרָא דַּיְי
אֱלֹהֶיכוֹן: פ א שָׁמַע יִשְׂרָאֵל אֵתָּה עֶבֶר הַיּוֹם
אֶת־הַיִּרְדֹּן לְבֹא לְרִשְׁתָּ גּוֹיִם גְּדֻלִּים וְעֲצָמִים
מִמֶּךָ עָרִים גְּדֻלָּת וּבְצֻרַת בְּשָׁמַיִם: שָׁמַע יִשְׂרָאֵל
אֵתָּה עֶבֶר הַיּוֹם אֶת־הַיִּרְדֹּן לְבֹא לְרִשְׁתָּ גּוֹיִם
גְּדֻלִּים וְעֲצָמִים מִמֶּךָ עָרִים גְּדֻלָּת וּבְצֻרַת בְּשָׁמַיִם:
שָׁמַע יִשְׂרָאֵל אֵת עֶבֶר יוֹמָא דִּין יְת יִרְדְּנָא לְמַעַל
לְמִירַת עֲמָמִין וּבְרַבִּין וְתַסְקִיפִין מִנֶּךָ קְרוּיִן וּבְרַבִּין
וּבְרִיכִין עַד צִית שְׁמַיָּא: ג עַם־גְּדֻלֹּל וְרַם בְּנֵי
עֲנָקִים אֲשֶׁר אֵתָּה יִדְעַתָּ וְאֵתָּה שְׁמַעְתָּ מִי
יְתִיצַב לִפְנֵי בְנֵי עֲנָק: עַם־גְּדֻלֹּל וְרַם בְּנֵי עֲנָקִים
אֲשֶׁר אֵתָּה יִדְעַתָּ וְאֵתָּה שְׁמַעְתָּ מִי יְתִיצַב לִפְנֵי בְנֵי
עֲנָק: עַם רַב וְתַסְקִיף בְּנֵי גִבְרָיָא דִּי אֵת יִדְעַתָּ וְאֵת
שְׁמַעְתָּ מִן יִפּוֹל לְמִיקָם קִדְם בְּנֵי גִבְרָיָא: ג וַיִּדְעַתָּ
הַיּוֹם כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא־הָעֶבֶר לִפְנֵיךָ אִשׁ
אֶכְלָה הוּא יִשְׁמִידֵם וְהוּא יִכְנִיעֵם לִפְנֵיךָ

לְרִשְׁתָּהּ כִּי עִם־קִשְׁה־עֶרְףָּ אֶתָּה: וְתִדַּע אָרִי לֹא
 בְּזִכְרוֹתָיִי אֱלֹהֶיךָ יִהְיֶה לְךָ יֵת אֲרַעַא טַבְתָּא הָדָא
 לְמִירְתָּהּ אָרִי עִם קָשִׁי קָדֹל אָתָּ: וְזָכַר אֱלֹהִיךָ
 תִּשְׁכַּח אֶת אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 בַּמִּדְבָּר לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יָצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 עַד־בָּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה מִמְרִים הָיִיתֶם
 עִם־יְהוָה: וְזָכַר אֱלֹהֶיךָ אֶת אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ
 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יָצֵאתָ
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בָּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה מִמְרִים
 הָיִיתֶם עִם־יְהוָה: הִנֵּה דְכִיר לֹא תִגְשִׁי יֵת דִּי
 אֲרָגְזָתָא קָדָם יִי אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּרָא לְמִן יוֹמָא דִּי
 נִפְקַתָּא מֵאֲרַעַא דְּמִצְרַיִם עַד מִיתִיכּוֹן עַד אֶתְרָא
 הָדִין מִסְרִבִּין תְּוִיתוֹן קָדָם יִי: וּבַחֲרֹב
 הִקְצַפְתָּם אֶת־יְהוָה וַיִּתְאַנֵּף יְהוָה בְּכֶם
 לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם: וּבַחֲרֹב הִקְצַפְתָּם אֶת־יְהוָה
 וַיִּתְאַנֵּף יְהוָה בְּכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם: וּבַחֲרֹב
 אֲרָגְזָתוֹן קָדָם יִי וְהוּהָ רָגַז מִן קָדָם יִי בְּכוֹן
 לְשַׁעֲזָה יִתְכוֹן: ט פְּעַלְתִּי הִהְרֵה לְקַחַת לִוְחֹת
 הָאֲבָנִים לִוְחֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם
 וְאַשְׁבַּח בְּהָר אֲרָבָעִים יוֹם וָאַרְבָּעִים לַיְלָה לַחֵם
 לֹא אָכַלְתִּי וַיָּמִים לֹא שְׁתִּיתִי: פְּעַלְתִּי הִהְרֵה
 לְקַחַת לִוְחֹת הָאֲבָנִים לִוְחֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַת
 יְהוָה עִמָּכֶם וְאַשְׁבַּח בְּהָר אֲרָבָעִים יוֹם וָאַרְבָּעִים
 לַיְלָה לַחֵם לֹא אָכַלְתִּי וַיָּמִים לֹא שְׁתִּיתִי: בְּמַסְקִי
 לְטוֹרָא לְמַסַּב לִוְחִי אֲבָנִיא לִוְחִי קִימָא דִּי גִזֹּר יִי
 עִמָּכוֹן וַיִּתְּבִית בְּטוֹרָא אֲרָבָעִין יָמִין וָאַרְבָּעִין
 לִילָוֹן לְחִמָּא לֹא אָכַלְתִּי וַיָּמִיא לֹא אֲשִׁיתִי:
 וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהִי אֶת־שִׁנִּי לִוְחֹת הָאֲבָנִים
 כְּתָבִים בְּאַצְבָּע אֱלֹהִים וְעָלִיהֶם כְּכֹל־הַדְּבָרִים
 אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם בְּהָר מְתוֹךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם
 תִּקְהַל: וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהִי אֶת־שִׁנִּי לִוְחֹת הָאֲבָנִים
 כְּתָבִים בְּאַצְבָּע אֱלֹהִים וְעָלִיהֶם כְּכֹל־הַדְּבָרִים
 אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם בְּהָר מְתוֹךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם
 תִּקְהַל: וַיִּהְיֶה יֵת תַּרְגִּין לִוְחִי אֲבָנִיא כְּתִיבִין

בְּאַצְבָּעָא דִּי וְעָלִיהוֹן כְּכֹל פְּתָגְמִיא דִּי מְלִיל יִי
 עִמָּכוֹן בְּטוֹרָא מְגוֹ אֲשִׁתָּא בְּיוֹמָא דְקָהֳלָא:
 י וַיְהִי מִקֵּץ אֲרָבָעִים יוֹם וָאַרְבָּעִים לַיְלָה נָתַן
 יְהוָה אֱלֹהִי אֶת־שִׁנִּי לִוְחֹת הָאֲבָנִים לִוְחֹת
 הַבְּרִית: וַיְהִי מִקֵּץ אֲרָבָעִים יוֹם וָאַרְבָּעִים לַיְלָה
 נָתַן יְהוָה אֱלֹהִי אֶת־שִׁנִּי לִוְחֹת הָאֲבָנִים לִוְחֹת
 הַבְּרִית: וְהוּהָ מְסוּפָּא אֲרָבָעִין יָמִין וָאַרְבָּעִין
 לִילָוֹן יִהְיֶה יִי לִי יֵת תַּרְגִּין לִוְחִי אֲבָנִיא לִוְחִי
 קִימָא: י וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִי קוֹם רַד מִהָר מִזֶּה
 כִּי שַׁחַת עָמַךְ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם סָרוּ מִהָר
 מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתָם עָשׂוּ לָהֶם מַסְכָּה:
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִי קוֹם רַד מִהָר מִזֶּה כִּי שַׁחַת עָמַךְ
 אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם סָרוּ מִהָר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
 צִוִּיתָם עָשׂוּ לָהֶם מַסְכָּה: וַאֲמַר יִי לִי קוֹם חֹת
 בְּפָרִיעַ מִכָּא אָרִי חֲבִיל עָמַךְ דִּי אִפְקַתָּא מִמִּצְרַיִם
 סָרוּ בְּפָרִיעַ מִן אֲרָחָא דִּי פְקֻדְתָּנוֹן עֲבָדוּ לַהוֹן
 מִתְּכָא: י וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִי לֹאמַר רֵאִיתִי
 אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עִם־קִשְׁה־עֶרְףָּ הוּא:
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִי לֹאמַר רֵאִיתִי אֶת־הָעָם הַזֶּה
 וְהִנֵּה עִם־קִשְׁה־עֶרְףָּ הוּא: וַאֲמַר יִי לִי לְמִימַר
 גְּלִי קְדָמִי יֵת עֲמָא הָדִין וְהָא עִם קָשִׁי קָדֹל הוּא:
 י הָרָף מִמְּנִי וְאַשְׁמִידֵם וְאַמְחֵה אֶת־שְׁמָם
 מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם וְאַעֲשֵׂה אוֹתָךְ לְגוֹי־עֲצוּם וְרַב
 מִמְּנִי: הָרָף מִמְּנִי וְאַשְׁמִידֵם וְאַמְחֵה אֶת־שְׁמָם
 מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם וְאַעֲשֵׂה אוֹתָךְ לְגוֹי־עֲצוּם וְרַב
 מִמְּנִי: אֲנַח בְּעוֹתָךְ מְקַדְמִי וְאַשְׁצִנּוֹן וְאַמְחִי יֵת
 שְׁמָהוֹן מִתַּחַת שָׁמַיָא וְאַעֲבֹד יֵתָּ לְעָם תַּקִּיף
 וְסָגִי מִנְּהוֹן: ט וְאַפֵּן וְאַרְדִּי מִן־הַהָר וְהַהָר בְּעֵר
 בָּאֵשׁ וְשִׁנִּי לִוְחֹת הַבְּרִית עַל שְׁתֵּי יָדָי: וְאַפֵּן
 וְאַרְדִּי מִן־הַהָר וְהַהָר בְּעֵר בָּאֵשׁ וְשִׁנִּי לִוְחֹת
 הַבְּרִית עַל שְׁתֵּי יָדָי: וְאַתְּפִנִיתִי וְנִחַתִּית מִן טוֹרָא
 וְטוֹרָא בְּעֵר בְּאַשְׁתָּא וְתַרְגִּין לִוְחִי קִימָא עַל תַּרְתִּין
 יָדָי: ט וְאַרְא וְהִנֵּה חֲטָאתֶם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 עֲשִׂיתֶם לָכֶם עֹגֶל מַסְכָּה סִרְתֶּם מִהָר מִן

הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה אֹתְכֶם: וְאֵרָא וְהִנֵּה חֲטֹאתֶם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲשִׂיתֶם לָכֶם עֹגֶל מִסֶּכֶה סֶרְתֶּם מִהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה אֹתְכֶם: וְחֻזִּיתִי וְהָא מִכְתּוֹן קָדָם יִי אֱלֹהֵינוּ עֲבַדְתוּן לָכּוֹן עֹגֶל מִתֵּכָא סִטְחוֹן בְּפָרִיעַ מִן אֶרְחָא דִּי פִקִּיד יִי יִתְכוֹן: י וְאַתְפֹּשׁ בְּשֵׁנִי הִלַּחַת וְאַשְׁלַכְּם מֵעַל שְׁתֵּי יָדַי וְאַשְׁבַּרְם לְעֵינֵיכֶם: וְאַתְפֹּשׁ בְּשֵׁנִי הִלַּחַת וְאַשְׁלַכְּם מֵעַל שְׁתֵּי יָדַי וְאַשְׁבַּרְם לְעֵינֵיכֶם: וְאַחֲדִית בְּתֵרִין לִוְחֵיָא וּרְמִיתָנוּן מֵעַל תְּרֵתִין יָדַי וְתִכְרַתָּנוּן לְעֵינֵינוּ: י וְאַתְנַפֵּל לְפָנַי יְהוָה כְּרָאשְׁנָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לָחֶם לֹא אֲכָלְתִּי וּמִים לֹא שְׁתִּיתִי עַל כִּלְחַטְאֲתְכֶם אֲשֶׁר חֲטֹאתֶם לַעֲשׂוֹת הֲרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ: וְאַתְנַפֵּל לְפָנַי יְהוָה כְּרָאשְׁנָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לָחֶם לֹא אֲכָלְתִּי וּמִים לֹא שְׁתִּיתִי עַל כִּלְחַטְאֲתְכֶם אֲשֶׁר חֲטֹאתֶם לַעֲשׂוֹת הֲרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ: וְאַשְׁתַּטַּחֲתִית קָדָם יִי בְּקַדְמָתָא אַרְבָּעִין יָמִין וְאַרְבָּעִין לַיְלָן לְחֵמָא לֹא אֲכָלִית וּמִיָּא לֹא אֲשִׁיתִית עַל כִּל חֻבִּיכוֹן דִּי מִכְתּוֹן לְמַעַבְדַּ דְּבִישׁ קָדָם יִי לֹאֲרִגְזָא קְדָמוּהִי: י כִּי יִגְרָתִי מִפְּנֵי הָאֵף וְתַחֲמָה אֲשֶׁר קֶצֶף יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַשְׁמִיד אֹתְכֶם וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֱלִי גַם בְּפֶעַם הַהוּא: כִּי יִגְרָתִי מִפְּנֵי הָאֵף וְתַחֲמָה אֲשֶׁר קֶצֶף יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַשְׁמִיד אֹתְכֶם וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֱלִי גַם בְּפֶעַם הַהוּא: אַרְי דְּחִלִּית מִקְדָּם רִגְזָא וְחִמָּתָא דִּי רִגְזָא יִי עֲלִיכוֹן לְשַׁצָּאָה יִתְכוֹן וְקִבִּיל יִי צְלוֹתִי אֶף בְּזִמְנָא הַהִיא: כ וּבִאֲהָרָן הַתְּאַנְּףָה יְהוָה מְאֹד לְהַשְׁמִידוֹ וְאַתְפֹּלֵל גַּם־בְּעַד אֲהָרֹן בְּעַת הַהוּא: וּבִאֲהָרֹן הַתְּאַנְּףָה יְהוָה מְאֹד לְהַשְׁמִידוֹ וְאַתְפֹּלֵל גַּם־בְּעַד אֲהָרֹן בְּעַת הַהוּא: וְעַל אֲהָרֹן תְּהֵא רִגְזָא מִן קָדָם יִי לְחֵדָא לְשַׁצִּימָה וְצִלִּיתִי אֶף עַל אֲהָרֹן בְּעַדָּא הַהִיא: כֹּא וְאַתְחַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר־עֲשִׂיתֶם אֶת־הָעֹגֶל לְקַחְתִּי וְאַשְׁרָף אֹתוֹ | בָּאֵשׁ וְאַכַּת

אֹתוֹ מִחוּץ הַיֵּיטֵב עַד אֲשֶׁר־דָּק לְעַפֵּר וְאַשְׁלַף אֶת־עַפְרוֹ | אֶל־הַנֶּחֱל הַיָּרֵד מִן־הַהָר: וְאַתְחַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר־עֲשִׂיתֶם אֶת־הָעֹגֶל לְקַחְתִּי וְאַשְׁרָף אֹתוֹ | בָּאֵשׁ וְאַכַּת אֹתוֹ מִחוּץ הַיֵּיטֵב עַד אֲשֶׁר־דָּק לְעַפֵּר וְאַשְׁלַף אֶת־עַפְרוֹ | אֶל־הַנֶּחֱל הַיָּרֵד מִן־הַהָר: וְזֵית חֻבִּיכוֹן דִּי עֲבַדְתוּן יֵת עֹגֶלָא נִסְבִּית וְאוֹקִידִית יֵתָּה בְּנוֹרָא וְשִׁפִּית יֵתָּה בְּשׁוּפִינָא יָאוֹת עַד דִּי תְהֵא דָקִיק לְעַפְרָא וְרִמַּת יֵת עַפְרָה לְנֶחֱלָא דְנִחַת מִן טוֹרָא: כד וּבְתַכְעֲרָה וּבְמִפְּסָה וּבְקִבְרָת הַתְּאַנְּףָה וּבְמִפְּסָה וּבְקִבְרָת הַתְּאַנְּףָה יְהוָה: וּבְתַכְעֲרָה וּבְמִפְּסָה וּבְקִבְרָת הַתְּאַנְּףָה מִקְצָפִים הָיִיתֶם אֶת־יְהוָה: וּבְדִלְקָתָא וּבְנִסְתָּא וּבְקִבְרֵי דְמִשְׁאַלִי מִרְגִּזִּין תְּוִיתוֹן קָדָם יִי: כוּ וּבְשִׁלַּח יְהוָה אֹתְכֶם מִקְדָּשׁ בְּרִנָּע לֵאמֹר עֲלוּ וְרִשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וְתִמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא הֵאֱמַנְתֶּם לוֹ | וְלֹא שָׁמַעְתֶּם בְּקֹלוֹ: וּבְשִׁלַּח יְהוָה אֹתְכֶם מִקְדָּשׁ בְּרִנָּע לֵאמֹר עֲלוּ וְרִשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וְתִמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא הֵאֱמַנְתֶּם לוֹ | וְלֹא שָׁמַעְתֶּם בְּקֹלוֹ: וְכַד שִׁלַּח יִי יִתְכוֹן מִרְקָם גִּיָּאָה לְמִימֵר סָקוּ וְאַחֲסִינוּ יֵת אֶרְעָא דִּי יִהְיִית לָכּוֹן וְסִרְבַּתָּנוּן עַל גִּזְרֵת מִימְרָא דִּיִּי אֱלֹהֵינוּ וְלֹא הֵימְנָתוּן לָהּ וְלֹא קִבְּלָתוּן לְמִימְרָה: כז מִמְרִים הָיִיתֶם עִם־יְהוָה מִיּוֹם דַּעֲתִי אֹתְכֶם: מִמְרִים הָיִיתֶם עִם־יְהוָה מִיּוֹם דַּעֲתִי אֹתְכֶם: מִסִּרְבִּין תְּוִיתוֹן קָדָם יִי מִיּוֹמָא דִּידַעֲתִי יִתְכוֹן: כח וְאַתְנַפֵּל לְפָנַי יְהוָה אֵת אַרְבָּעִים הַיּוֹם וְאַתְ־אַרְבָּעִים הַלַּיְלָה אֲשֶׁר הִתְנַפֵּלְתִּי כִּי־אָמַר יְהוָה לְהַשְׁמִיד אֹתְכֶם: וְאַתְנַפֵּל לְפָנַי יְהוָה אֵת אַרְבָּעִים הַיּוֹם וְאַתְ־אַרְבָּעִים הַלַּיְלָה אֲשֶׁר הִתְנַפֵּלְתִּי כִּי־אָמַר יְהוָה לְהַשְׁמִיד אֹתְכֶם: וְאַשְׁתַּטַּחֲתִית קָדָם יִי יֵת אַרְבָּעִין יָמִין וְזֵית אַרְבָּעִין לַיְלָן דִּי אֲשְׁתַּטַּחֲתִית אַרְי אֲמַר יִי לְשַׁצָּאָה יִתְכוֹן: כוּ וְאַתְפֹּלֵל אֶל־יְהוָה וְאָמַר אֲדִנִּי יְהוָה

אל־תִּשְׁחַת עִמּוֹךְ וְנִחַלְתָּךְ אֲשֶׁר פָּדִית בְּגִדְלֶךָ
 אֲשֶׁר־הוּצֵאת מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה: וְאַתְּפֹלֶל
 אֶל־יְהוָה וְאָמַרְתָּ אֲדֹנָי יְהוִה אֱלֹהֵי־תִשְׁחַת עִמּוֹךְ
 וְנִחַלְתָּךְ אֲשֶׁר פָּדִית בְּגִדְלֶךָ אֲשֶׁר־הוּצֵאת
 מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה: וְצִלִּיתִי קֶדֶם יְיָ וְאַמְרִית יְיָ
 אֱלֹהִים לֹא תִחַבֵּל עִמּוֹךְ וְאַחֲסִנְתָּךְ דִּי פִּרְקַתָּא
 בְּתַקְפּוֹךְ דִּי אִפְקַתָּא מִמִּצְרַיִם בִּידָא תְּקִיפָא:
 כו זְכֹר לַעֲבֹדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב אֱלֹהֵי
 תְּהֵאֵתֵן אֶל־קִשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל־רִשְׁעוֹ וְאֶל־
 חַטָּאתוֹ: זְכֹר לַעֲבֹדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב
 אֱלֹהֵי־תְהֵאֵתֵן אֶל־קִשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל־רִשְׁעוֹ וְאֶל־
 חַטָּאתוֹ: אֲדַכֵּר לַעֲבֹדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
 וְלְיַעֲקֹב לֹא תִתְּפְנִי לְקִשְׁיוֹת עֲמָא הַדִּין
 וְלַחֲבוּבֵיהוֹן וְלַחֲטָאֵיהוֹן: כח פְּנִיָאֵמְרוּ הָאֲרִיזִין
 אֲשֶׁר הוּצֵאתָנוּ מִשֶּׁשׁ מַבְּלִי יִכְלֹת יְהוָה
 לְהֵבִיאָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם וּמִשְׁנֵאתוֹ
 אוֹתָם הוּצִיאָם לְהַמָּתֵם בַּמִּדְבָּר: פְּנִיָאֵמְרוּ
 הָאֲרִיזִין אֲשֶׁר הוּצֵאתָנוּ מִשֶּׁשׁ מַבְּלִי יִכְלֹת יְהוָה
 לְהֵבִיאָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם וּמִשְׁנֵאתוֹ
 אוֹתָם הוּצִיאָם לְהַמָּתֵם בַּמִּדְבָּר: דִּילְמָא יִימְרוּן
 דִּירֵי אֲרַעָא דִּי אִפְקַתָּא מִתְּפִין מְדִלִית יוֹכְלָא דִּי
 לֹאֲעֵלְתָהוֹן לֹאֲרַעָא דִּי מַלִּיל לַהוֹן וּמִדְסָגִי יִתְהוֹן
 אִפְקַנְוֹן לְקִשְׁלִיתָהוֹן בַּמִּדְבָּרָא: כט וְהֵם עִמּוֹךְ
 וְנִחַלְתָּךְ אֲשֶׁר הוּצֵאתָ בְּכַחַךְ הַגָּדֹל וּבִזְרָעֶךָ
 הַנְּטוּיָה: וְהֵם עִמּוֹךְ וְנִחַלְתָּךְ אֲשֶׁר הוּצֵאתָ בְּכַחַךְ
 הַגָּדֹל וּבִזְרָעֶךָ הַנְּטוּיָה: וְאַנְוִן עִמּוֹךְ וְאַחֲסִנְתָּךְ דִּי
 אִפְקַתָּא בְּחִילְךָ רַבָּא וּבִזְרָעֶךָ מְרַמָּא: פ
 רַבִּיעִי א בָּעֵת הַהוּא אָמַר יְהוָה אֵלֵי פֶסֶל־לָךְ
 שְׁנִי־לוֹחַת אֲבָנִים פְּרָאשִׁימִים וְעֵלָה אֵלֵי הַהֲרָה
 וְעִשִׂיתָ לָךְ אֲרוֹן עֹץ: בָּעֵת הַהוּא אָמַר יְהוָה אֵלֵי
 פֶסֶל־לָךְ שְׁנִי־לוֹחַת אֲבָנִים פְּרָאשִׁימִים וְעֵלָה אֵלֵי
 הַהֲרָה וְעִשִׂיתָ לָךְ אֲרוֹן עֹץ: בַּעֲדָא הֵהִיא אָמַר
 יְיָ לִי פֶסֶל לָךְ תֵּרִין לוֹחֵי אֲבָנִיָּא פְּקַדְמָאֵי וְסָק
 לְקַדְמֵי לְטוֹרָא וְתַעֲבֹד לָךְ אֲרוֹנָא דְאֻעָא:

וְאַתְּכַתֵּב עַל־הַלְחַת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ
 עַל־הַלְחַת הָרָאשִׁימִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשִׁמַּתָּם
 בְּאֲרוֹן: וְאַתְּכַתֵּב עַל־הַלְחַת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ
 עַל־הַלְחַת הָרָאשִׁימִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשִׁמַּתָּם בְּאֲרוֹן:
 וְאַתְּכַתֵּב עַל לוֹחֵיָא יֵת פְּתַגְמָיָא דִּי הָווּ עַל
 לוֹחֵיָא פְּקַדְמָאֵי דִּי תִבְרַתָּא וְתִשְׁוֹנִין בְּאֲרוֹנָא:
 ג וְאַעֲשֵׂה אֲרוֹן עֹץ־שִׁטִּים וְאַפְסַל שְׁנֵי־לְחַת
 אֲבָנִים פְּרָאשִׁימִים וְאַעֲלֵה הַהֲרָה וְשְׁנֵי הַלְחַת
 בִּידֵי: וְאַעֲשֵׂה אֲרוֹן עֹץ־שִׁטִּים וְאַפְסַל שְׁנֵי־לְחַת
 אֲבָנִים פְּרָאשִׁימִים וְאַעֲלֵה הַהֲרָה וְשְׁנֵי הַלְחַת בִּידֵי:
 וְעַבְדִּית אֲרוֹנָא דְאֻעָי שְׁטִין וּפְסָלִית תֵּרִין לוֹחֵי
 אֲבָנִיָּא פְּקַדְמָאֵי וְסָלִקִית לְטוֹרָא וְתֵרִין לוֹחֵיָא
 בִּידֵי: ד וְיִכְתֹּב עַל־הַלְחַת כַּמְּכַתֵּב הָרָאשֹׁן אֶת
 עֲשֵׂרֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלֵיכֶם בְּהַר
 מִתְּנֶה הָאֵשׁ בַּיּוֹם הַהוּא וְיִתְּנֶם יְהוָה אֵלֵי:
 וְיִכְתֹּב עַל־הַלְחַת כַּמְּכַתֵּב הָרָאשֹׁן אֶת עֲשֵׂרֶת
 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלֵיכֶם בְּהַר מִתְּנֶה הָאֵשׁ
 בַּיּוֹם הַהוּא וְיִתְּנֶם יְהוָה אֵלֵי: וְכַתֵּב עַל לוֹחֵיָא
 כַּמְּכַתֵּב פְּקַדְמָאֵי יֵת עֲשֵׂרָא פְּתַגְמָיָא דִּי מַלִּיל יְיָ
 עִמּוֹכּוֹן בְּטוֹרָא מִגּוֹ אֲשֵׁתָא בְּיוֹמָא דְקַהֲלָא
 וְיִהְיֶנּוּן יְיָ לִי: ה וְאַפֵּן וְאַרְדִּל מִן־הַהֲרָה וְאַשֶׁם
 אֶת־הַלְחַת בְּאֲרוֹן אֲשֶׁר עִשִׂיתִי וְיִהְיוּ שֵׁם
 פֶּאֶשֶׁר צִוִּנִי יְהוָה: וְאַפֵּן וְאַרְדִּל מִן־הַהֲרָה וְאַשֶׁם
 אֶת־הַלְחַת בְּאֲרוֹן אֲשֶׁר עִשִׂיתִי וְיִהְיוּ שֵׁם פֶּאֶשֶׁר
 צִוִּנִי יְהוָה: וְאַתְּפְּנִיתִי וְנִחַתִּית מִן טוֹרָא וְשׁוּתִיתִי
 יֵת לוֹחֵיָא בְּאֲרוֹנָא דִּי עַבְדִּית וְהָווּ תְּפִין כְּמָא דִּי
 פְּקַדְנִי יְיָ: ו וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ מִבְּאֵרֶת בְּנֵי־יַעֲקֹב
 מוֹסְרָה שֵׁם מֵת אֶהֱרֹן וַיִּקְבְּרוּ שָׁם וַיְכַהֲנוּ אֶלְעָזָר
 בְּנוֹ תַּחְתָּיו: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ מִבְּאֵרֶת בְּנֵי־יַעֲקֹב
 מוֹסְרָה שֵׁם מֵת אֶהֱרֹן וַיִּקְבְּרוּ שָׁם וַיְכַהֲנוּ אֶלְעָזָר
 בְּנוֹ תַּחְתָּיו: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָטְלוּ מִבְּאֵרֹת בְּנֵי
 יַעֲקֹב לְמוֹסְרָה תְּפִין מֵת אֶהֱרֹן וְאַתְּקַבְּרוּ תְּפִין
 וְשִׁמַּשׁ אֶלְעָזָר בְּרָה תַּחְתּוֹהִי: ז מִשֶּׁשׁ נָסְעוּ
 הַגִּדְגָּדָה וּמִן־הַגִּדְגָּדָה יִטְבְּתָה אָרֶץ נַחֲלִי־מַיִם:

בְּכָל־דִּרְכוֹ וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ וְלַעֲבֹד אֶת־יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ: וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל
 מִה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׂאֵל מַעֲמֹךָ כִּי אִם־לִירְאָה
 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֵלֶכֶת בְּכָל־דִּרְכוֹ וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ
 וְלַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ:
 וְכַעַן יִשְׂרָאֵל מָא יי אֱלֹהֶיךָ תִּבְעֵ מִנֶּךָ אֱלֹהִים
 לְמַדְחַל קָדָם יי אֱלֹהֶיךָ לְמַהֵךְ בְּכָל אֶרֶץ דְּתַקְנִין
 קְדָמוּהִי וּלְמַרְחָם יְתָה וּלְמַפְלַח קָדָם יי אֱלֹהֶיךָ
 בְּכָל לִבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ: י' לְשִׁמּוֹר אֶת־מִצְוֹת
 יְהוָה וְאֶת־חֻקֵּיתָיו אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה הַיּוֹם לְטוֹב
 לָךְ: לְשִׁמּוֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וְאֶת־חֻקֵּיתָיו אֲשֶׁר
 אֲנִי מִצְוֶה הַיּוֹם לְטוֹב לָךְ: לְמַטָּר יְתָה פְּקוּדֵי
 דִּי יְתָה קִימֹוהִי דַּאֲנָא מִפְּקֻדָּךְ יוֹמָא דִּין לְדִי־יִטֵּב
 לָךְ: י' הֵן לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ הַשָּׁמַיִם וּשְׁמִי הַשָּׁמַיִם
 הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ: הֵן לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ הַשָּׁמַיִם
 וּשְׁמִי הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ: הָאֵל דִּי
 אֱלֹהֶיךָ שְׁמִיא וּשְׁמִי שְׁמִיא אֲרַעָא וְכָל דִּי בָהּ:
 ט' רַק בְּאַבְרָהָם חֲשַׁק יְהוָה לְאַהֲבָה אוֹתָם
 וּיְבַחֵר בִּזְרַעָם אַחֲרֵיהֶם בְּכֶם מִפְּלִי־הָעַמִּים כְּיוֹם
 הַזֶּה: רַק בְּאַבְרָהָם חֲשַׁק יְהוָה לְאַהֲבָה אוֹתָם
 וּיְבַחֵר בִּזְרַעָם אַחֲרֵיהֶם בְּכֶם מִפְּלִי־הָעַמִּים כְּיוֹם
 הַזֶּה: לְחוּד בְּאַבְרָהָם צָבִי יי לְמַרְחָם יְתָהוֹן
 וְאַתְרָעִי בְּבִגְיָהוֹן בְּתִרְיָהוֹן כְּכֹון מִכָּל עֲמֻמָּא
 כְּיוֹמָא הַדִּין: ט' וּמִלְתָּם אֶת עֶרְלַת לְבַבְכֶם
 וְעֶרְפְּכֶם לֹא תִקְשׁוּ עוֹד: וּמִלְתָּם אֶת עֶרְלַת
 לְבַבְכֶם וְעֶרְפְּכֶם לֹא תִקְשׁוּ עוֹד: וְתַעֲדוּן יְתָה
 טַפְשׁוֹת לְבַכּוֹן וּקְדָלְכוֹן לֹא תִקְשׁוּן עוֹד: י' כִּי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדָנִי
 הָאֲדָנִים הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר
 לֹא־יֵשֵׁא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד: כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדָנִי הָאֲדָנִים הָאֵל הַגָּדֹל
 הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא־יֵשֵׁא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד:
 אֲרִי יי אֶלְתָּכוֹן הוּא אֱלֹהָא דִּינִין וְיִמְרֵי מַלְכִין
 אֱלֹהָא רַבָּא גְּבָרָא וְדַחֲלֵא דִי לִית קְדָמוּהִי מִסֵּב

מִשֶּׁם נִסְעוּ הַגִּדְגָּדָה וּמִן־הַגִּדְגָּדָה יִטְבְּתָה אֶרֶץ
 נַחֲלִי־מִיָּם: מִתַּמֶּן נָטְלוּ לְגִדְגָד וּמִן גִּדְגָד לִיטְבַת
 אֲרַעָא נִגְדָן נַחֲלִין דְּמִיָּין: ח בָּעַת הַהוּא הַבְּדִיל
 יְהוָה אֶת־שִׁבְט הַלּוֹי לְשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־
 יְהוָה לַעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרְךָ בְּשִׁמּוֹ
 עַד הַיּוֹם הַזֶּה: בָּעַת הַהוּא הַבְּדִיל יְהוָה אֶת־
 שִׁבְט הַלּוֹי לְשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לַעֲמֹד
 לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרְךָ בְּשִׁמּוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
 בְּעֻדָּא הָהִיא אִפְרָשׁ יי יְתָה שְׁבָטָא דְּלּוֹי לְמַטָּל
 יְתָה אֲרוֹן קִימָא דִּי לְמַקָּם קָדָם יי לְשִׁמְשׁוֹתָהּ
 וּלְבָרְכָא בְּשִׁמְהָ עַד יוֹמָא הַדִּין: ט עַל־כֵּן לֹא־
 הָיָה לְלוֹי חֶלֶק וְנַחֲלָה עִם־אֲחָיו יְהוָה הוּא
 נַחֲלָתוֹ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לוֹ: עַל־כֵּן
 לֹא־הָיָה לְלוֹי חֶלֶק וְנַחֲלָה עִם־אֲחָיו יְהוָה הוּא
 נַחֲלָתוֹ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לוֹ: עַל כֵּן לֹא
 הָיָה לְלוֹי חֶלֶק וְאִחְסָנָא עִם אֲחָוִי מִתַּמֶּן דִּיִּהֵב
 לָהּ יי אֲנוּן אִחְסָנָתָהּ כְּמָא דִּי מִלִּיל יי אֱלֹהֶיךָ לָהּ:
 י וְאֲנִי עֲמַדְתִּי בְּהָר פִּימִים הָרָאשִׁינִים אֲרַבְעִים
 יוֹם וְאֲרַבְעִים לַיְלָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפֶּעַם
 הַהוּא לֹא־אַבָּה יְהוָה הַשְׁחִיתֶךָ: וְאֲנִי עֲמַדְתִּי
 בְּהָר פִּימִים הָרָאשִׁינִים אֲרַבְעִים יוֹם וְאֲרַבְעִים
 לַיְלָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפֶּעַם הַהוּא לֹא־אַבָּה
 יְהוָה הַשְׁחִיתֶךָ: וְאֲנָא תוֹרִיתִי קָאָם בְּטוֹרָא כְּיוֹמִין
 קְדָמָאִין אֲרַבְעִין יָמִין וְאֲרַבְעִין לַיְלָוֹן וְקִבִּיל יי
 צְלוֹתִי אַף בְּזֻמָּא הָהִיא לֹא אָבִי יי לְחַפְלוֹתֶךָ:
 יי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוֹם לָךְ לְמַסַּע לִפְנֵי הָעָם
 וַיְבֹאוּ וַיִּירָשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי
 לְאַבְרָם לָתֵת לָהֶם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוֹם לָךְ
 לְמַסַּע לִפְנֵי הָעָם וַיְבֹאוּ וַיִּירָשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
 נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָם לָתֵת לָהֶם: וַאֲמַר יי לִי קוֹם
 זֵיל לְמַטוֹל קָדָם עֲמָא וְעֵלּוֹן וְתִתּוֹן יְתָה אֲרַעָא
 דִּי קִימִית לְאַבְרָהָם לְמַתָּן לְהוֹן: פ

חמישי י' וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מִה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׂאֵל
 מַעֲמֹךָ כִּי אִם־לִירְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֵלֶכֶת

אֶת־מוֹסֵר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־גִּדְלוֹ אֶת־יְדוֹ
הַחֹזֶק וְזִרְעוֹ הַנְּטוּיָה: וְתִדְעוּן יוֹמָא דִּין אֲרִי לֹא
יֵת בְּנִיכּוֹן דִּי לֹא יִדְעוּ וְדִי לֹא חֲזוּ יֵת אֶלְפָּנָא דִּי
אֱלֹהִיכוֹן יֵת רְבוּתָהּ יֵת יְדָהּ תְּקִיפָא וְדִרְעָהּ
מִרְמָמָא: ג וְאֶת־אֲתִתְיוֹ וְאֶת־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה
בְּתוֹךְ מִצְרַיִם לַפְּרָעָה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְלִכְל־אַרְצוֹ:
וְאֶת־אֲתִתְיוֹ וְאֶת־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה בְּתוֹךְ מִצְרַיִם
לַפְּרָעָה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְלִכְל־אַרְצוֹ: וְזֵת אֲתוּתָהּ
וְזֵת עוֹבְדוּתָהּ דִּי עֲבַד בְּגוֹ מִצְרַיִם לַפְּרָעָה מֶלֶךְ
דְּמִצְרַיִם וְלִכְל אֲרַעָה: ה וְאֲשֶׁר עָשָׂה לְחִיל
מִצְרַיִם לְסוֹסָיו וּלְרִכְבּוֹ אֲשֶׁר הִצִּיף אֶת־מִי
יַם־סוּף עַל־פְּנֵיהֶם בְּרֹדְפָם אַחֲרֵיהֶם וַיַּאֲבֹדָם
יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְאֲשֶׁר עָשָׂה לְחִיל מִצְרַיִם
לְסוֹסָיו וּלְרִכְבּוֹ אֲשֶׁר הִצִּיף אֶת־מִי יַם־סוּף עַל־
פְּנֵיהֶם בְּרֹדְפָם אַחֲרֵיהֶם וַיַּאֲבֹדָם יְהוָה עַד הַיּוֹם
הַזֶּה: וְדִי עֲבַד לְמַשְׁרֵת מִצְרַיִם לְסוֹסוֹתָהּ
וּלְתִיכּוּתָהּ דִּי אֲטִיף יֵת מִי יִמָּא דְסוּף עַל אֲפִיהוֹן
בְּמֶרְדְּפָהוֹן בְּתִיכּוֹן וְאֹבְדָנּוֹן יֵי עַד יוֹמָא הַדִּין:
ו וְאֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם בְּמִדְבָּר עַד־בָּאֲכֶם עַד־
הַמָּקוֹם הַזֶּה: וְאֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם בְּמִדְבָּר עַד־
בָּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה: וְדִי עֲבַד לְכוֹן בְּמִדְבָּרָא
עַד מִיתִיכּוֹן עַד אֲתֵרָא הַדִּין: ו וְאֲשֶׁר עָשָׂה
לְדָתְן וּלְאֲבִירָם בְּנֵי אֵלִיאֵב בֶּן־רְאוּבֵן אֲשֶׁר
פָּצְתָה הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתִּבְלַעַם וְאֶת־בְּתִיהֶם
וְאֶת־אֲהֻלֵּיהֶם וְאֵת כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם
בְּקֶרֶב כְּלִי־יִשְׂרָאֵל: וְאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָתְן וּלְאֲבִירָם
בְּנֵי אֵלִיאֵב בֶּן־רְאוּבֵן אֲשֶׁר פָּצְתָה הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ
וַתִּבְלַעַם וְאֶת־בְּתִיהֶם וְאֶת־אֲהֻלֵּיהֶם וְאֵת כָּל־
הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם בְּקֶרֶב כְּלִי־יִשְׂרָאֵל: וְדִי
עֲבַד לְדָתְן וּלְאֲבִירָם בְּנֵי אֵלִיאֵב בֶּן־רְאוּבֵן דִּי
פָּתַח אֲרַעָא יֵת פּוּמָה וּבִלְעָתָנּוֹן וְזֵת אֲנַשׁ
בְּתִיהוֹן וְזֵת מִשְׁכְּנֵיהוֹן וְזֵת כָּל יְקוּמָא דִּי עֲמָהוֹן
בְּגוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל: ו כִּי עֲנִיכֶם הִרְאֵת אֵת כָּל־
מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה: כִּי עֲנִיכֶם

אֲפִין וְאִף לֹא לְקַבְּלָא שְׁחָדָא: י עָשָׂה מִשְׁפָּט
יְתוֹם וְאֶלְמָנָה וְאֹהֲב גֹר לָתֵת לוֹ לֶחֶם וְשִׁמְלָה:
עָשָׂה מִשְׁפָּט יְתוֹם וְאֶלְמָנָה וְאֹהֲב גֹר לָתֵת לוֹ
לֶחֶם וְשִׁמְלָה: עֲבַד דִּין יָתָם וְאַרְמְלָא וְרַחֵם
גִּיּוֹרָא לְמַתָּן לָהּ מְזוֹנָא וְכֶסֶף: יא וְאֶהְבֵּתֶם אֶת־
הַגֵּר כִּי־גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְאֶהְבֵּתֶם
אֶת־הַגֵּר כִּי־גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְתִרְחַמּוּן
יֵת גִּיּוֹרָא אֲרִי דִּירִין תְּוִיתוֹן בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם:
כ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּירָא אֹתוֹ תַעֲבֹד וְכו'
תִּדְבֹק וּבִשְׁמוֹ תִשָּׁבַע: אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּירָא
אֹתוֹ תַעֲבֹד וְכו' תִּדְבֹק וּבִשְׁמוֹ תִשָּׁבַע: יֵת יֵי
אֱלֹהֶיךָ תִּדְחַל וּקְדַמּוּהִי תִפְלַח וְלִדְחַלְתָּהּ תִּקְרַב
וּבִשְׁמָהּ תִּקְרַב: כא הוּא תִהְלֶתְךָ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ
אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְךָ אֶת־הַגְּדֹלָת וְאֶת־הַנּוֹרָא
הָאֵלֹהִי אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ: הוּא תִהְלֶתְךָ וְהוּא
אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְךָ אֶת־הַגְּדֹלָת וְאֶת־
הַנּוֹרָא הָאֵלֹהִי אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ: הוּא תִשְׁבַּחְתָּךְ
וְהוּא אֱלֹהֶיךָ דְּעֲבַד עִמָּךְ יֵת בְּרַבְרָתָא וְזֵת חֲסִינְתָא
הָאֵלִין דִּי חֲזוּ עֵינֶיךָ: כב בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יִרְדּוּ
אַבְתִּיד מִצְרַיִמָּה וְעַתָּה שְׁמֹךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב: בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יִרְדּוּ
אַבְתִּיד מִצְרַיִמָּה וְעַתָּה שְׁמֹךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם לְרַב: בְּשִׁבְעִין נֶפֶשׁן נִתְּנוּ אֲבָהֶתְךָ
לְמִצְרַיִם וְכַעַן שְׁוִיךְ יֵי אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי שָׁמַיָא
לְמִסְגֵּי: « וְאֶהְבֵּת אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשִׁמְרַת
מִשְׁמֶרְתּוֹ וְחֻקְתּוֹ וּמִשְׁפָּטָיו וּמִצְוֹתָיו כָּל־
הַיָּמִים: וְאֶהְבֵּת אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשִׁמְרַת
מִשְׁמֶרְתּוֹ וְחֻקְתּוֹ וּמִשְׁפָּטָיו וּמִצְוֹתָיו כָּל־הַיָּמִים:
וְתִרְחַם יֵת יֵי אֱלֹהֶיךָ וְתִשֵּׁר מִשְׁרַת מִימְרָה
וּקְדַמּוּהִי וְדִינּוּהִי וּפְקוּדוּתָהּ כָּל יוֹמָא: כ ג וְיִדְעֻתֶם
הַיּוֹם כִּי אֵל אֶת־בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּ וְאֲשֶׁר
לֹא־רָאוּ אֶת־מוֹסֵר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־גִּדְלוֹ
אֶת־יְדוֹ הַחֹזֶק וְזִרְעוֹ הַנְּטוּיָה: וְיִדְעֻתֶם הַיּוֹם
כִּי אֵל אֶת־בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּ וְאֲשֶׁר לֹא־רָאוּ

הִרְאֵת אֶת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה:
אֲרִי עֵינִיכֹן חֲזָאן יָת כָּל עֹבְדָא דִּי רַבָּא דִּי
עָבַד: ח וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אֲנִכִּי
מִצְוֶה הַיּוֹם לְמַעַן תַּחֲזִקוּ וּבֹאֲתֶם וִירְשֶׁתֶם
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתֶם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:
וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוֶה הַיּוֹם
לְמַעַן תַּחֲזִקוּ וּבֹאֲתֶם וִירְשֶׁתֶם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אֲתֶם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: וְתֹטֵר יָת (כָּל)
תַּפְקֻדָּתָא דִּי אָנָּא מִפְקֻדָּךְ יוֹמָא דִּין בְּדִיל
דְּתַתְּקִפּוּן וְתַעֲלוּן וְתִירְתּוּן יָת אַרְעָא דִּי אַתּוּן
עֹבְרִין תַּמָּן לְמִירְתָּהּ: ט וְלִמְעַן תִּאֲרִיכוּ יָמִים
עַל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתִּיכֶם לֵתֵת
לָהֶם וּלְזֶרְעָם אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ: וְלִמְעַן
תִּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
לְאַבְתִּיכֶם לֵתֵת לָהֶם וּלְזֶרְעָם אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב
וְדָבָשׁ: וּבְדִיל דְּתוֹרְכוּן יוֹמִין עַל אַרְעָא דִּי קִיִּים
יִי לְאַבְתִּיכֹן לְמַתָּן לְהוֹן וּלְכַנְיָהוּן אַרְעָא עָבְדָא
חֶלֶב וְדָבָשׁ: ס

שִׁי כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בֹא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ
לֹא כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה אֲשֶׁר יֵצְאתֶם מִשָּׁם
אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת־זֶרְעֶךָ וְהִשְׁקִיתָ בְּרִגְלֶךָ כֶּגֶן
הַיֵּרֶק: כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בֹא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ
לֹא כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה אֲשֶׁר יֵצְאתֶם מִשָּׁם אֲשֶׁר
תִּזְרַע אֶת־זֶרְעֶךָ וְהִשְׁקִיתָ בְּרִגְלֶךָ כֶּגֶן הַיֵּרֶק: אֲרִי
אַרְעָא דִּי אַתָּה עָלִיל לְתַמָּן לְמִירְתָּהּ לֹא כְּאַרְעָא
דְּמִצְרַיִם הִיא דִּי נִפְקִיתוּן מִתַּמָּן דִּי תִזְרַע יָת זֶרְעֶךָ
וּמִשְׁקֵת לָהּ בְּרִגְלֶךָ כְּגִנְתָּא זֶרְקָא: יא וְהָאָרֶץ
אֲשֶׁר אֲתֶם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ הָרִים
וּבִקְעָת לְמִטְר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתַּחֲמִיּוּם: וְהָאָרֶץ
אֲשֶׁר אֲתֶם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ הָרִים
וּבִקְעָת לְמִטְר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתַּחֲמִיּוּם: וְאַרְעָא דִּי
אַתּוּן עֹבְרִין תַּמָּן לְמִירְתָּהּ אַרְע טוֹרִין וּבִקְעָן
לְמִטְר שְׁמִיָּא תִשְׁתִּי מִיָּא: יב אֶרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ דִּרְשׁ אֲתָה תְּמִיד עֵינִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּהּ

מִרְשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה: אֶרֶץ אֲשֶׁר־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דִּרְשׁ אֲתָה תְּמִיד עֵינִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בָּהּ מִרְשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה: אַרְעָא דִּי
אַלְהֶךָ תִּבְעֵה יְתָה תְּדִירָא עֵינִי יְי אַלְהֶךָ בְּה מִרְשָׁא
דְּשִׁתָּא וְעַד סוּפָא דְּשִׁתָּא: ס י וְהָיָה אִם־שָׁמַעַ
תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתֵי אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוָה אֲתֶכֶם
הַיּוֹם לֵאמֹר אֲתִי־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלַעֲבֹדוֹ בְּכָל־
לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְהָיָה אִם־שָׁמַעַ תִּשְׁמְעוּ
אֶל־מִצְוֹתֵי אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוָה אֲתֶכֶם הַיּוֹם לֵאמֹר
אֲתִי־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלַעֲבֹדוֹ בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־
נַפְשְׁכֶם: וְהָיָה אִם קָבֵלָא תַקְבְּלוּן לְפָקוּדֵי דִּי אָנָּא
מִפְקֻד יִתְכוּן יוֹמָא דִּין לְמִרְחָם יָת יְי אַלְהֶיכֹן
וְלִמְפֻלַּח קְדָמוּהִי בְּכָל לִבְכוּן וּבְכָל נַפְשְׁכוּן:
י וְנִתְּתִי מִטְר־אַרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרָה וּמִלְקוֹשׁ
וְאַסְפֹּת דְּגִנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ: וְנִתְּתִי מִטְר־
אַרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרָה וּמִלְקוֹשׁ וְאַסְפֹּת דְּגִנְךָ
וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ: וְאַתָּן מִטְר אַרְעֲכוּן בְּעִדְנָה
בְּפִיר וְלִקִּישׁ וְתַכְנוּשׁ עֲבוּרְךָ וְחִמְרְךָ וּמִשְׁחָךְ:
יג וְנִתְּתִי עֵשֶׂב בְּשֹׂדֶךָ לְבִהֲמֹתֶךָ וְאַכְלֹתָ
וּשְׂבַעְתָּ: וְנִתְּתִי עֵשֶׂב בְּשֹׂדֶךָ לְבִהֲמֹתֶךָ וְאַכְלֹתָ
וּשְׂבַעְתָּ: וְאַתָּן עֵשֶׂבָא בְּחִקְלֶךָ לְבַעֲיָךְ וְתִיכּוּל
וְתִשְׂבָּע: יד הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם פְּנֵי־יִפְתָּה לְבַבְכֶם
וּסְרֹתֶם וְעַבְדְּתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם: הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם פְּנֵי־יִפְתָּה לְבַבְכֶם וּסְרֹתֶם
וְעַבְדְּתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם:
טו אִסְתְּמְרוּ לָכוּן דִּילְמָא יִטְעוּן לִבְכוּן וְתַסְטוּן
וְתַפְלְחוּן לְטַעוּת עַמְמִיָּא וְתַסְגְּדוּן לְהוֹן: יז וְחָרָה
אִפִּי־יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה
מָטָר וְהָאָדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יִבּוּלָהּ וְאַבְדְּתֶם
מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן
לָכֶם: וְחָרָה אִפִּי־יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאָדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יִבּוּלָהּ
וְאַבְדְּתֶם מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יְהוָה
נָתַן לָכֶם: וְיִתְקוּף רַגְזָא דִּי בְכוּן וְיִחַד יָת

שְׁמִי וְלֹא יְהִי מִטְרָא וְאַרְעָא לֹא תִתֵּן יָת עֲלִלְתָּהּ וְתִיבְדּוֹן בְּפִרְעַ מַעַל אֲרַעָא טַבְתָּא דִּי יֵהֵב לְכוּן: י' וְשִׁמְתֶם אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהִים עַל־לִבְכֶּם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וְקִשְׁרְתֶם אֹתָם לְאוֹת עַל־יְדֵיכֶם וְהָיוּ לְמוֹטֶפֶת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְשִׁמְתֶם אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהִים עַל־לִבְכֶּם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וְקִשְׁרְתֶם אֹתָם לְאוֹת עַל־יְדֵיכֶם וְהָיוּ לְמוֹטֶפֶת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְתִשׁוּנוּ יָת פִּתְגָמִי אֵלֶיךָ עַל לִבְכוֹן וְעַל נַפְשְׁכוֹן וְתִקְטְרוּן יָתְהוֹן לָאֵת עַל יָדְכוֹן וְיִהְיוּ תִפְלִין בֵּין עֵינֵיכֶם: י"ט וְלִמְדֶתֶם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּכֶם בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְכֶם וּבְקוֹמְךָ: וְלִמְדֶתֶם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּכֶם בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְכֶם וּבְקוֹמְךָ: וְתִלְפוּן יָתְהוֹן יָת בְּנֵיכֶן לְמַלְלָא בְּהוֹן בְּמִתְבָּךְ בְּבֵיתְךָ וּבְמִהְבָּךְ בְּאַרְחָא וּבְמִשְׁכְּבְךָ וּבְמִקְיָמְךָ: כ' וּכְתַבְתֶּם עַל־מִזְוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל־מִזְוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: וְתַכְתְּבִינוּן עַל מִזְוִיזָן וְתַקְבְּעִנָן בְּסָפִי בֵּיתְךָ וּבְתַרְעָךְ: כ"א לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתִּיכֶם לֵאמֹר לָהֶם בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתִּיכֶם לֵאמֹר לָהֶם בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ: בְּדִיל דִּי־סִגְוֹן יוֹמִיכֶן וְיָמֵי בְנֵיכֶן עַל אֲרַעָא דִּי קִיִּים יִי לְאַבְתְּכוֹן לְמַתָּן לְהוֹן בְּיוֹמֵי שְׁמִי עַל אֲרַעָא: ס' שְׁבִיעִי, מִפְטוּר כ"ב כִּי אִם־שְׁמוֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוָה אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹתָהּ לְאַהֲבָהּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְלַכֵּת

בְּכָל־דְּרָכֶיךָ וּלְדַבְּקָהּ־בּוֹ: כ"ג אִם־שְׁמוֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוָה אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹתָהּ לְאַהֲבָהּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְלַכֵּת בְּכָל־דְּרָכֶיךָ וּלְדַבְּקָהּ־בּוֹ: אָרִי אִם מִטְרָא תִשְׁרוּן יָת כָּל־תַּפְקֻדָּתָא הָדָא דִּי אֲנָא מִפְקֵד יִתְכוֹן לְמַעַבְדָּהּ לְמַרְחָם יָת יִי אֱלֹהִינוֹן לְמַהֲדָּה בְּכָל אֲרָחָן דְּתַקְנָן קְדָמוּהִי וְלֹאֲתַקְרָבָא לְדַחֲלָתָהּ: כ"ד וְהוֹרִישׁ יְהוָה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וִירְשֶׁתֶם גּוֹיִם גְּדֻלִּים וְעַצְמִים מִכֶּם: וְהוֹרִישׁ יְהוָה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וִירְשֶׁתֶם גּוֹיִם גְּדֻלִּים וְעַצְמִים מִכֶּם: וְיִתְרָךְ יִי יָת כָּל עַמֵּמָא הָאֵלֶיךָ מִקְדָּמִיכֶן וְתִירְתוּן עִמָּמִין בְּרַבְרִין וְתִקְיִין מִנְכוֹן: כ"ה כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ בְּיָרְגְלֵכֶם בּוֹ לָכֶם יְהִי מוֹן־הַמִּדְבָּר וְהַלְבָנוֹן מוֹן־הַנֶּחֱרָה נְהַר־פָּרָת וְעַד הַיָּם הָאֲחֵרוֹן יְהִי גִבְלֵכֶם: כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ בְּיָרְגְלֵכֶם בּוֹ לָכֶם יְהִי מוֹן־הַמִּדְבָּר וְהַלְבָנוֹן מוֹן־הַנֶּחֱרָה נְהַר־פָּרָת וְעַד הַיָּם הָאֲחֵרוֹן יְהִי גִבְלֵכֶם: כ"ו אֶתְרָא דִּי תִדְרֹךְ פִּרְסַת רִגְלִיכֶן בַּהּ דְּלָכוֹן יְהִי מִן מִדְבָּרָא וּלְבָנוֹן מִן נְהַרָא נְהַר פָּרָת וְעַד יָמָא מַעְרְבָא יְהִי תַחוּמְכוֹן: כ"ז לֹא־יִתְצַב אִישׁ בְּפָנֵיכֶם פַּחַדְכֶם וּמוֹרָאכֶם יִתֵּן: י' יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עַל־פָּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּדְרֹכוּ כֹּה בְּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם: לֹא־יִתְצַב אִישׁ בְּפָנֵיכֶם פַּחַדְכֶם וּמוֹרָאכֶם יִתֵּן: י' יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עַל־פָּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּדְרֹכוּ כֹּה בְּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם: לֹא יִתְעַתֵּד אָנֹשׁ קְדָמִיכֶן דְּחַלְתְּכוֹן וְאִי־תַכְוֹן יִתֵּן יִי אֱלֹהִינוֹן עַל אִפִּי כָל אֲרַעָא דִּי תִדְרֹכוֹן בַּהּ כְּמָא דִּי מַלִּיל לְכוּן: ס' ס' ס' ק"א פְסוּקִים, יַעֲלֵא סִימָן.

הפטרה לפרשת עקב בישיעה פרק מט"א

מט י' וְתֹאמַר צִיּוֹן עֲזָבוּנִי יְהוָה וְאֲדֹנִי שָׁכַחְנִי: י"ב הַתְּשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה מִרְחֹם בִּן־בְּטָנָה גַם־אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה וְאֲנִכִּי לֹא אֲשַׁכַּחְךָ: י"ג הֵן עַל־פְּסִים חִקְתִּיךָ חוֹמֹתֶיךָ נִגְדִי תִמִּיד: י"ד מִהָרֹו בְּנִיךָ מִהָרְסִיד וּמִחִרְבִּיךָ מִמֶּךָ יֵצְאוּ: י"ה שְׁאִי־סָבִיב עֵינֶיךָ וְרֹאִי כָלֶם נִקְבְּצוּ בְּאוֹלָךְ חֵי־אֲנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי כָלֶם כַּעֲדִי תִלְבְּשִׁי וְתִקְשְׁרִים כַּפְלָה: י"ז כִּי חִרְבִּיתֶיךָ וְשִׁמְמוֹתֶיךָ וְאֲרֶץ הָרְסָתְךָ כִּי עָתִיד תִּצְרִי מִיּוֹשֵׁב וְרַחֲקוּ מִבְּלָעֶיךָ: כ' עוֹד יֹאמְרוּ בְּאֲזִינוֹךְ בְּנֵי שְׁכָלֶיךָ צִרְלִי הַמָּקוֹם

גִּשְׁה־לִי וְאַשְׁבֶּה: כֹּה וְאָמַרְתָּ בְּלִבְכָּךְ מִי יִלְד־לִי אֶת־אֵלֶּה וְאֲנִי שְׂכֻלָּה וְגַלְמוּדָה גִּלָּה |
 וְסוּדָה וְאֵלֶּה מִי גִדֵּל הֵן אֲנִי גִשְׁאֲרֹתִי לְבָדִי אֵלֶּה אִיפֹה הֵם: כֹּה־אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה הִנֵּה
 אֲשָׂא אֲל־גּוֹיִם יָדַי וְאֲל־עַמִּים אֲרִים גִּפְסִי וְהִבִּיאוּ בְּנִיךְ בְּחֶזֶן וּבְנִתֶיךָ עַל־כַּתְּף תְּנַשְּׂאנָה:
 כֹּה וְהָיוּ מַלְכִּים אֲמִנִּיךְ וְשָׂרֵיתֶיהֶם מִיִּנְקֻתֶיךָ אֲפִים אֶרֶץ יִשְׁתַּחֲוִי־לְךָ וְעַפְרָה רַגְלֶיךָ יִלְחָכוּ
 וְיִדְעֻתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־יִבָּשׁוּ קִנְיִ: כֹּה הִיָּקַח מִגִּבּוֹר מַלְקוֹת וְאִם־שָׁבִי צָדִיק יִמְלֹט:
 כֹּה כִּי־כֹה | אָמַר יְהוָה גַּם־שָׁבִי גִבּוֹר יִקָּח וּמַלְקוֹת עָרֶיךָ יִמְלֹט וְאֶת־יָרִיבֶךָ אֲנֹכִי אָרִיב
 וְאֶת־בְּנֶיךָ אֲנֹכִי אוֹשִׁיעַ: כֹּה וְהִאֲכַלְתִּי אֶת־מוֹנִיךְ אֶת־בְּשָׂרְךָ וּבְכַעֲסִים דָּמָם יִשְׁכְּרוּ וְיִדְעוּ
 כֹּל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֶיךָ וְנֹאֲלָךְ אֲבִיר יַעֲקֹב: ג כֹּה | אָמַר יְהוָה אִי זֶה סֶפֶר
 כְּרִיתוֹת אֲמַכֶּם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיהֶ אוֹ מִי מְנוּשִׁי אֲשֶׁר־מִכְרַתִּי אֶתְכֶם לוֹ הֵן בְּעֹנֻתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם
 וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה אֲמַכֶּם: ד מְדוּעַ בָּאתִי וְאִין אִישׁ קָרָאתִי וְאִין עֹנָה הַקְצוֹר קָצְרָה יָדִי
 מִפְּדוּת וְאִם־אִין־כִּי כֹחַ לִהְיוֹל הֵן בְּגַעַרְתִּי אֲחֵרִיב יָם אֲשִׁים נְהָרוֹת מִדְּפָר תִּבְאֵשׁ דְּגַתָם
 מֵאִין מוֹם וְתָמַת בְּצֻמָּא: ה אֲלִבְיֵשׁ שָׁמַיִם קִדְרוֹת וְשָׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם: ו אֲדֹנִי יְהוָה נָתַן לִי
 לְשׁוֹן לְמוֹדִים לְדַעַת לַעֲוֹת אֶת־יִעָף דְּבַר יַעֲרִי | בִּפְקָר בִּפְקָר יַעֲרִי לִי אֲזִין לְשִׁמְעַת פְּלֻמוֹדִים:
 ז אֲדֹנִי יְהוָה פִּתַּח־לִי אֲזִין וְאֲנֹכִי לֹא מְרִיתִי אַחֲזֹר לֹא נְסוּגְתִי: ח גּוֹי נָתַתִּי לְמַכִּים וּלְחָטִי
 לְמִרְטָיִם פָּנִי לֹא הִסְתַּרְתִּי מִכְּלָמוֹת וְרָק: ט וְאֲדֹנִי יְהוָה יַעֲזֹר־לִי עַל־כֵּן לֹא נִכְלַמְתִּי עַל־כֵּן
 שְׁמִתִּי פָנִי בַּחֲלָמִישׁ וְאָדַע כִּי־לֹא אִבְדֹשׁ: י קָרוֹב מִצְדִּיקִי מִי־יָרִיב אֶתִּי נַעֲמֻדָה יַחַד מִי־כַעַל
 מִשְׁפָּטִי וְגַשׁ אֵלַי: יא הֵן אֲדֹנִי יְהוָה יַעֲזֹר־לִי מִי־הוּא יִרְשִׁיעֵנִי הֵן כָּלֶם כִּפְגַּר יִכְלוּ עֵשׂ וְאִכְלָם:
 יב מִי בָכֶם יֵרָא יְהוָה שְׁמַע בְּקוֹל עַבְדּוֹ אֲשֶׁר | הִלָּךְ חֲשָׁכִים וְאִין נִגְהַל לֹא יִכְטַח בְּשֵׁם יְהוָה
 וְיִשְׁעֵן בְּאַלְהָיו: יג הֵן כָּלְכֶם קִדְחִי אֵשׁ מְאֹזְרִי וִיקוֹת לָכוּ | בְּאוֹר אֲשַׁכֶּם וּבִזְיוֹת בְּעֶרְתֶּם
 מִיָּדִי הִתְחַנְּתֶם לָכֶם לְמַעַצְבָּה תִּשְׁכְּבוּ: יד א שְׁמַעוּ אֵלַי רְדִפִּי צָדִק מִבְּקָשִׁי יְהוָה תִּפְּטֹו
 אֲל־צוֹר חֲצַבְתֶּם וְאֲל־מִקְבַּת בּוֹר נִקְרַתֶּם: טו תִּפְטֹו אֲל־אֲבִרְתֶּם אֲבִיכֶם וְאֲל־שָׂרָה תַּחֲלוּלְכֶם
 כִּי־אֶחָד קָרָאתִי וְאֲבִרְכֶהוּ וְאֲרַבְּהוּ: טז כִּי־נַחֵם יְהוָה צִיּוֹן נַחֵם כָּל־חֲרֻבְתֶּיהָ וְיִשָּׁם מִדְּבָרָהּ
 כַּעֲדָן וְעִרְבָתָהּ כַּעֲדָן יְהוָה שִׁשּׁוֹן וְשִׁמְחָה יִמְצָא כֹּה תוֹדָה וְקוֹל זְמִרָה:

עמדת התהילים היומי מהודרת לבית הכנסת!

לאור הביקוש, ניתן להשיג שוב את עמדת
 התהילים והפעם בשני גדלים ובעיצוב משודג

לרכישת העמדה במחיר עלות פנו לבית חב"ד
 או כנסו לאתר chabadisrael.co.il/theillim

זמני השבוע

תאריך	עלות השחר		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	צאת הכוכבים
	120 ד' לפני הזריחה	72 ד' לפני הזריחה							
ו', כ"א במנחם-אב	3:52	4:48	5:12	6:13	9:23	12:45	13:18	19:24.0	19:49
ז', כ"ב במנחם-אב	3:53	4:49	5:12	6:13	9:24	12:45	13:18	19:23.0	19:48
ח', כ"ג במנחם-אב	3:54	4:50	5:13	6:14	9:24	12:44	13:18	19:21.9	19:47
ט', כ"ד במנחם-אב	3:56	4:50	5:14	6:15	9:24	12:44	13:17	19:20.8	19:46
י', כ"ה במנחם-אב	3:57	4:51	5:15	6:15	9:24	12:44	13:17	19:19.7	19:45
יא', כ"ו במנחם-אב	3:58	4:52	5:15	6:16	9:24	12:44	13:17	19:18.5	19:44
יב', כ"ז במנחם-אב	3:59	4:53	5:16	6:17	9:25	12:43	13:16	19:17.4	19:42
יג', כ"ח במנחם-אב	4:00	4:54	5:17	6:17	9:25	12:43	13:16	19:16.2	19:41

הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות

לוח ללימוד הרמב"ם כ"א במנחם אב ה'תשפ"ה – כ"ח במנחם אב ה'תשפ"ה

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"א במנחם-אב	הל' תמידין ומוספין פרק ט.י. הל' פסולי המוקדשין.. בפרקים אלו. פרק א.	הל' שלוחין ושותפין פרק ד.	מ"ע קסא. מל"ת קמ.
ז'	כ"ב במנחם-אב	פרק ב-ד.	פרק ה.	מל"ת קלב.
ח'	כ"ג במנחם-אב	פרק ה-ז.	פרק ו.	מל"ת קכ.
ט'	כ"ד במנחם-אב	פרק ח-י.	פרק ז.	מל"ת קלא.
י'	כ"ה במנחם-אב	פרק יא-יג.	פרק ח.	מל"ת קל. קכט.
יא'	כ"ו במנחם-אב	פרק יד-טז.	פרק ט.	מ"ע צא.
יב'	כ"ז במנחם-אב	פרק יז-יט.	פרק י.	מ"ע צ.
יג'	כ"ח במנחם-אב	הל' עבודת יום הכפורים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	הל' עבדים.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע מט.

זמני הדלקת הנרות

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
עקב	18:43	20:02	19:05	20:04	18:55	20:04	19:04	20:02
ראה	18:35	19:53	18:57	19:56	18:47	19:56	18:56	19:54

לזכות אנשי החסד הדגולים
הרה"ח ר' **אברהם משה דייטש** והרה"ח ר' **גבריאל גופין** שיחייו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' **זלמן יודא** ור' **יוסף יצחק**,
בני הרה"ח ר' **שלום ישעי'** ע"ה **דייטש**